

Returadresse:
Norges Sjakkforbund
Frenningsvei 3
0588 Oslo 5

03375 AS SK
RINDALSHOLT PER-ARNE
FRØYDISVEI 17 A
1185 OSLO 11

NY KASPAROV-COMPUTER!

Nok en gang har Norges Sjakkforbund et glimrende computer-tilbud til sine medlemmer. Og denne gang er det ikke mindre enn computeren "alle snakker om", nemlig Saitek's nyeste modell: KASPAROV RISC 2500. Med sin super-hurtige elektronikk og imponerende sjakk-program representerer denne modellen en ny generasjon innen sjakk-computere.

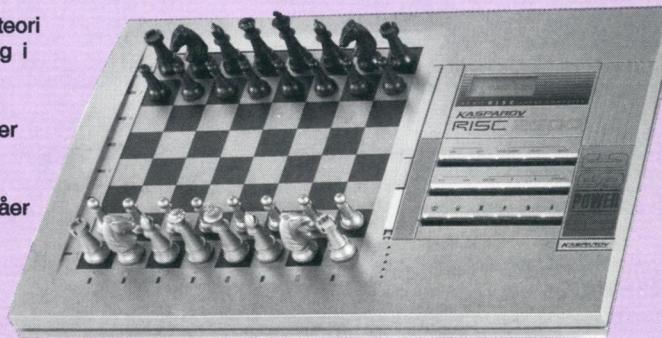
Med et åpningsbibliotek på over 80.000 trekk, samti et lysvindu som i tillegg forteller deg hvilken variant som spilles, skulle dette være midt i blinken også for dem som legger ekstra vekt på åpningsspillet.

KASPAROV RISC 2500 har en internasjonal ELO-rating på ca. 2250 (3 min. pr. trekk), men har i tillegg også en lang rekke spillelivåer fra nybegynnere til postsjakk-spillere. Og lynsjakk-spillere har også fått noe å bryne seg på, mot en motstander med lynsjakk-rating på over 2400!

Normalpris på KASPAROV RISC er kr. 4.590,-, men NSF kan tilby sine medlemmer computeren for kr. 3.990,- (-minus 600,-). Ved bestilling sendes kr. 350,- til Norges Sjakkforbund, mens levering og garanti (1 år) skjer via importør Miljø-Produkter A/S.

Fakta om Kasparov RISC 2500:

- ★ ELO-rating ca. 2250
- ★ 80.000 trekk åpningsteori
- ★ Automatisk opplysning i lysvindu om variant
- ★ Valgfritt språk i vindu
- ★ 4 forskjellige spillestiler
- ★ Valgfri svartid for computer
- ★ Valgfrie turneringsnivåer
- ★ 99 valgfrie nivåer for lyn/hurtig-sjakk
- ★ Nybegynnernivåer
- ★ Spesialnivåer for mattoppgaver og analyse/postsjakk
- ★ Vurderer stillingen under partiet
- ★ Partiet kan lett spilles om igjen
- ★ Programmet kan senere oppdateres
- ★ Norsk, oversiktlig bruksanvisning
- ★ Pluss nye, mye mer...

Vennligst send 1 stk. KASPAROV RISC 2500

Oppkrav kr. 3640,- pluss porto

Navn:

Adresse:

Postnr./Sted:

- Kr. 350,- er sendt Norges Sjakkforbund, Frenningsvei 3, 0588 Oslo 5
 Over bankgiro 6011.05.33090 Postgiro 0809 5124748 Vedlagt sjekk
(Klipp ut talongen og send den til Norges Sjakkforbund)

NR. 8 1993

NORSK SJAKKBLAD

«Falch Hvittrykk, Oslo

Deltagerne i årets NATO-mesterskap. Til høyre det norske laget.

NORSK SJAKKBLAD

Norges Sjakkforbunds adresse:
Freningvei 3, 0588 Oslo 5
Tlf. (NSF/NSFU): 22 15 12 41
Telefax: 22 71 00 07

Redaktører:
Jonathan Tisdall & Marianne Hagen

Medarbeidere i denne utgaven:
Øystein Brekke, Ingrid Dahl, Otto Ibenfeldt,
Per Lea, Øystein Magnussen, Morten Sand

Ansvarlig for forbundsstoff:
Johs. R. Kjeken

Redaksjonsadresse: Heimdalsgt. 27 C,
0561 Oslo 5. Tlf/fax: 22 68 54 18

Norsk Sjakkblad utkommer med åtte utgaver
årlig og er medlemsblad for

NORGES SJAKKFORBUND
Synspunkter som fremføres i Norsk Sjakkblad er ikke nødvendigvis i samsvar med Norges Sjakkforbunds offisielle syn. Abonnementspris for ikke-medlemmer: Kr. 220,-. Norden: 240,-. Verden forvrig: Kr. 280,-.

INNHOLD

Seriesjakk.....	3
Norsk lypunkt i Tilburg	8
Nesten til topps i NATO-mesterskapet...	11
Rapport fra Brasil.....	12
Postsjakk	14
Elementært, min kjære..	18
Et eventyrlig parti.....	28
Julenøtter.....	32
Dessuten NGP-stillingen (10), Regelpalten (22), Lesersider (24), Kombi. (31), Verden rundt (36), Nye bøker (38), Forbundsnytt (40), Terminliste (42) og T-info (46).	

Frist for stoff til neste nr.: 15. januar

Nå er tiden kommet til å se tilbake, slappe og reflektere litt i fred og ro. Ved slutten av vårt første år i redaktørstolen, takket vi i lederen for alle oppmuntringer, vennlige ord, brev og bidrag. Mot slutten av 1992 brukte vi samme plass til å uttrykke vår bekymring over manglende korrespondanse fra leserne.

Alt går vel i bølger. Nå bugner Lesersidene igjen med alle slags interessante brev, og vi har ikke engang hatt plass til å bruke alt som er kommet inn, ennå. Det er flott at leserkontakten er på topp igjen, og forhåpentligvis betyr ikke det at 1994 vil bli et labert år.

Ser vi fremover, kan vi med stolthet annonse at den norske varianten vil dukke opp igjen på nyåret, med IM Svein Johannessens -åpningens "åndelig far" - egne kommentarer til noen av sine kritiske partier. Vi håper også på å presentere flere klubbaviser, men det er avhengig av at vi får inn mer stoff, så send inn klubbavisene deres! Vi har også begynt å motta eksempler på lesernes egne "bragdpartier", f.eks. en simultanseier over Simen Agdestein, og når disse kommer i bladet ut over året, håper vi at også flere blir sende inn sine glanspartier.

Dere vil nok merke at fotografiene ikke akkurat glimrer med sitt nærvær i dette nummeret. Dessuten måtte vi i siste liten ta ut resultatene fra NGP-turneringene pga. plassmangel. Men vi kommer sterkere tilbake på dette området til neste år!

Da gjenstår det bare å ønske alle leserne våre en riktig god jul og et godt nytt år! Og en spesiell takk for året som gikk til våre tålmodige medhjelgere på sjakkkontoret - Johs. R. Kjeken, Astrid Bakken og Sven Harberg.

JT+MH

Produsert ved hjelp av *Express Publisher 2.03* og *ChessBase 4.0* Opplag: 3600.

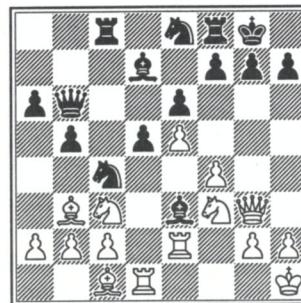
Seriesjakk

Så er seriesjakken i full gang igjen. I Østlandsserien har Oslo Schakskap trommet sammen til fest i hver kamp så langt, med stormester Simen Agdestein som ankermann, og da går det som må: Laget har bare avgitt to individuelle poeng på de tre første rundene. Det er en ny og beundringsverdig holdning fra klubben som de siste årene såvidt har hanget seg til NM-finalen før de store kanonene har satt seg ved bretturen. NSB-redaksjonen har stor tro på ASKOs unge og idealistiske lag, som har forsterket seg med Atle Grønn og Trond Thorstensen, men i møtet med OSS-kanonene i 3. runde ble de for lette. På de neste plassene finner vi Sarpsborg og Tempo. Det unge Østfoldlaget har vel ennå ikke møtt noen av toppkandidatene, mens fjorårs-vinnerne Tempo fortsetter å imponere med sin lagånd.

I Midtnorgeserien er det Kristiansund og Arbeidernes som har gått hardest ut, og lagene har bare avgitt henholdsvis ½ og ett poeng (og det på walk-over). Redaksjonen holder en knapp på det unge Trondheimslaget, som flere år på rad har kommet til NM-finalen.

Her skal vi se på noen halsbrekkende øyeblikk fra de første rundene:

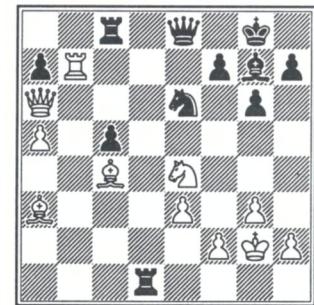
K. Strand - F. Aamodt
Brugata - Sarpsborg, ØS (1)

Sorts siste trekk (20...Lc5-e3?)

lar hvit avslutte på klassisk vis:
21.Lxc4 Lxcl 22.Ld3 Lxb2
23.Lxh7+! Kxh7 24.Dh4+ Kg8 24...Kg6 25.Dg5+ Kh7
26.Dh5+ forandrer ingenting.
25.Sg5 Sf6 26.exf6 1-0 Sort blir matt.

A. Danielsen - Ø. Johansen
Nordstrand - Sarpsb., ØS (2)

Hvits lovende, posisjonelle kvalitetsoffer honoreres nå med et pen avslutning:

32.Txf7!! Tc6 Ikke 32...Kxf7?
33.Lxe6+ Kf8 (33...Dxe6 34. Sg5+) 34.Dxc8 Td8 35. Lxc5+. 33.Db7 Dxf7 34. Dxc6 Sf4+ 35.gxf4 Dxc4
36.De8+ Lf8 37.Lxc5 Df7+
38.Kg3 Dg1+ 39.Kf3? Hvitt prøver å repetere stillingen for å greie tidskontrollen. 39.Kh3! Dh1+ 40.Kg3?? 40. Kg4 Tg1+ (40...Dg2+ 41. Sg3 h5+ 42.Kg5 Td5+ 43. Kxg6 Txc5 44.Df7+ matter.) 41.Sg3 Txg3+ 42.Kxg3! (Ikke 42.fxg3? Dd1+ 43.Kh3 Dh5+ and ...Dxc5 eller 42.hxg3??

ØSTLANDSSERIEN

1. DIVISJON

OSS 1	3 3 0 0 16 6
Sarpsborg	3 2 1 0 11½ 5
Tempo	3 2 1 0 11 5
Akademisk	3 2 0 1 10 4
Strømmen	3 1 1 1 8 3
Asker	3 0 2 1 8 2
Nordstrand	3 1 0 2 7 2
Brugata	3 1 0 2 6½ 2
Gjøvik	3 0 1 2 8 1
OSS 2	3 0 0 3 4 0

2. DIVISJON AVDELING A

Nordstrand	2 2 2 0 0 8½ 4
Eiker 1	2 2 0 0 8 4
Fr.stad 1	2 1 1 0 6 3
Drammen 1	2 1 1 0 6 3
Moss 1	2 1 0 1 4½ 2
Tønsberg 1	2 0 0 2 3½ 0
Stjernen 2	2 0 0 2 2 0
Sicilianerne	2 0 0 2 1½ 0

2. DIVISJON AVDELING B

Nittedal	2 2 0 0 7½ 4
Stjernen 1	2 2 0 0 7½ 4
Hamar	2 1 0 1 4½ 2
OSS 3	2 1 0 1 4½ 2
Hønefoss 1	2 1 0 1 4 2
Kongsving.	1 2 1 0 1 4 2
1911 1	2 0 0 2 4 0
Sjakkam. 1	2 0 0 2 4 0

3. DIVISJON AVDELING A

Caissa	2 2 0 0 7 4
Porsgrunn	2 1 1 0 5 3
Skien	2 1 0 1 3½ 2
Horten	2 1 0 1 3½ 2
Arendal	2 0 1 1 2 1
Tønsberg 2	2 0 0 2 3 0

3. DIVISJON AVDELING B

Heggeli	2 2 0 0 5 4
SOSS	2 2 0 0 5 4
Remis 1	2 1 0 1 4½ 2
Bærum	2 1 0 1 4 2
Eidsvoll 2	2 0 2 0 4 2
Drammen 2	2 0 1 1 3½ 1

Dh5matt.) 42...Dg1+ 43.Kh3 Df1+ 44.Kh4 Dxf2+ 45.Kg5 Dg2+ 46.Kf6 Db2+ 47.Ld4 Db3 48.De6+ burde stadig holde til vinst. 40...Tg1+ Sort repeterer ikke stillingen, men matter. Akk og ve. 0-1

A. Ebsensen - TK Schølseth
Strømmen - Gjøvik, ØS (2)

Idet tidskontrollen nærmer seg, eksploderer partiet: 35.Se2!

Te4 36.Dxh6+ Th7 37.Dd2

Txh3+ 38.Kg2 Tg4+ 38...

Txf3? 39.Dh6+! Kg8 40.d6+

og hvit vinner. 39. **Kxh3**

Sf4+ 40.Dxf4! Hindrer

...Dh6+ 40...Txf4 41. **Sxf4**

1-0

F. Dahl - G. Henriksen
Asker - Tempo, ØS (2)

Sort håper på å slippe unna med et minimalt tap av brikker, men hvit har andre planer.

21. **Sg5!! fxg5 21...gxfs 22. Lg7+! Kxg7 23.Sf7+ matt.**
22.Tf7! Txg7 23.Txg7 Lf8
24.Dh3 Truer Txh7+! og Lxf8 matt. 24...g4 25.Dh4 g5
26.Dxg5 Dd8 27.Lg7+ 1-0
27.Dg8+! Kxg8 28.Txf8+ matt var den mest billedskjonne avslutningen, men det er grenser for hvor fiks man kan være i et og samme parti.

T. W. Hoem - E. Odde
Aalesund - Kr.sund, MNS (1)

Hvit har nettopp spilt Te1-c1 for å prøve å få sluttspillfordel med trusselen Sxb6. 33...h5!
34.Sxb6? Bedre var 34.f4!, som gir skarpt spill etter ...Td8 35.Sxb6 Txd5 36.Sxd5 Sd3 f. eks. 37.Tc7 Sf2+ da både sort og hvit har angrepssjanser. 34...Se6! Det lumske poenget med sorts forrige trekk. 35.Tf1 35.Sxc8 Sg5+ 36.Kh4 Sxf3+ 37.Kh3 Txh2+ matt. 35...Txb6 36.Txa5 Tc2 og sorts angrep er så overveldende at det ikke oppstår tekniske problemer. 37.g4 Tbb2 38.Tg1 Txh2+ 39.Kg3 h4 matt.

E. Fossan - E. Skodvin,
Bergens I - Bergens II, VS (1)
1.e4 g6 2.d4 Lg7 3.Sc3 d6
4.f4 Sc6 5.Le3 Sf6 6.h3 0-0
7.g4 e5 8.dxe5 dxe5

ØSTLANDSSERIEN

1. DIVISJON

Resultater 1. runde:

OSS 2 - OSS 1 1-5

Engedal, N - Agdestein, S 0-1

Johannessen, LE-Dannevig ½-½

Nedberg, BS - Bjerke, R 0-1

Moen, AR - Kristiansen, E 0-1

Sørli, S - Guddahl, V 0-1

Hjoberg, S - Sollid, S ½-½

Akademisk- Asker 4-2

Djurhuus, R - Diesen, B 1-0

Grønn, A - Jansson, J ½-½

Thorstensen, T - Bjelke, J 0-1

Sæther, Ø - Johansen, T 1-0

David, El - Røstad, R 1-0

Andersen, M-Christiansen, R ½-½

Tempo - Strømmen 4½-1½

Breivik, L - Ulvin, D ½-½

Taksrud, V - Ebsensen, A 1-0

Eriksen, T - Christiansen, F 1-0

Henriksen, G - Nygaard, E ½-½

Ludvigsen, F - Mella, Aa ½-½

Rørvik, J - Helmersen, G 1-0

Gjøvik - Nordstrand 2½-3½

Grotnes, NR - Tisdall, J 0-1

Schølseth, T - Hjelmås, L 1-0

Moen, S - Danielsen, A ½-½

Lahlum, HO - Glenne, BE ½-½

Schjønsby, A - Thanke, B 0-1

Stenvold, R - Tronds, JP ½-½

Sarpsborg - Brugata 3½-2½

Elsness, F - Poulsøn, E 1-0

Johansen, Ø - Nurmi, T 1-0

Simensen, A - Karlsen, K 1-0

Johansen, JR - Hauge TA 0-1

Aamodt, F - Strand, K - A 0-1

Johnsen, F - Westerby, F ½-½

2. runde:

Nordstrand - Sarpsborg 1-5

Hjelmås, L - Elsness, F 0-1

Danielsen, A - Johansen, Ø 0-1

Glenne, BE - Qvortrup, J ½-½

Thanke, B - Simensen, AR 0-1

Tronds, JP - Johansen, JR 0-1

Remis 2 2 1 0 1 2½ 2

Larvik 2 0 0 2 1½ 0

Stjernen 4 2 0 0 2 1 0

4. DIVISJON AVDELING C

Sjakkam. 2 2 2 0 0 8 4

Eiker 2 2 2 0 0 7½ 4

Hønefoss 2 2 1 0 1 3½ 2

Trond 2 2 1 0 1 2½ 2

Larvik 2 0 0 2 1½ 0

Stjernen 4 2 0 0 2 1 0

4. DIVISJON AVDELING B

Lunner 2 1 1 0 6 3

Rena 2 1 1 0 5 3

Eidsvoll 3 2 1 0 1 5 2

Lillestrøm 2 0 2 0 4 2

Kongsving. 22 1 0 1 3½ 2

Nord-Odal 2 0 0 2 ½ 0

4. DIVISJON AVDELING C

Sjakkam. 2 2 2 0 0 8 4

Eiker 2 2 2 0 0 7½ 4

Hønefoss 2 2 1 0 1 3½ 2

Trond 2 2 1 0 1 2½ 2

Larvik 2 0 0 2 1½ 0

Stjernen 4 2 0 0 2 1 0

4. DIVISJON AVDELING D			
Fredrikstad	3	2	2 0 0 7½ 4
Akademisk	3	2	1 1 0 6 3
Indre Østfold	2	1 0 1 4 2	
Stjernen	5	2	0 1 1 2½ 1
Moss	3	2	0 1 1 2 1
OSS	6	2	0 1 1 2 1

VESTLANDSSERIEN**1. DIVISJON**

Randaberg	1	2	2 0 0 8 4
Bergens	1	1	1 0 0 5 2
Sandnes	1	1 0 0 4½ 2	
Randaberg	2	2	0 0 2 3½ 0
Stavanger	1	0 0 1 2 0	
Bergens	2	1	0 0 1 1 0

2. DIVISJON AVDELING A

Sevland	2	2 0 0 9 4
Ganddal	2	2 0 0 7 4
Hauge	2	1 0 1 5½ 2
Haugesund	2	1 0 1 5 2
Stavanger	2	1 0 1 5 2
Stavanger	4	2 1 0 1 4 2
Stavanger	3	2 0 0 2 3½ 0
Egersund	2	0 0 2 1 0

2. DIVISJON AVDELING B

Fana	2	2 0 0 7½ 4
Nordnes	2	2 0 0 6½ 4
Masfjorden	2	2 0 0 6 4
Åsane	2	1 0 1 5 2
Bergens	3	2 0 1 1 4½ 1
Sotra	2	0 1 1 4½ 1
Voss	2	0 0 2 3½ 0
Fyllingsd.	2	0 0 2 2½ 0

MIDTNORGESERIEN**1. DIVISJON**

Kristiansund	2	2 0 0 9½ 4
Arbeidernes	2	2 0 0 9 4
Molde	2	1 0 1 4½ 2
Trondhjems	1	0 0 1 1 0
Aalesunds	2	0 0 2 ½ 0
Orkdal	1	0 0 1 ½ 0

Esbensen, A - Schølseth, TK	1-0
Andersen, J - Moen, S	1-0
Christiansen, F - Lahlum, H	1-0
Nygaard, E - Henriksen, M	0-1
Mella, Aa - Bergersen, K	0-1

OSS II - Akademisk ½-5½

Engedal, N - Djurhuus, R 0-1

Johannessen, L - Grønn, A ½-2½

Nedberg, B - Thorstensen, T 0-1

Moen, AR - Sæther, Ø 0-1

Sørlie, S - David, El 0-1

Hjoberg, S - Andersen, M 0-1

Asker - Tempo 3-3

Diesen, B - Breivik, L 1-0

Jansson, J - Taksrud, V 0-1

Bjelke, J - Eriksen, T 0-1

Dahl, F - Henriksen, G 1-0

Johansen, T - Ludvigsen, F 0-1

Røstad, R - Rørvik, J 1-0

OSS 1 - Brugata 5½-½

Agdestein, S - Poulsen, E 1-0

Agdestein, E - Ribbegren 1-0

Johannessen, S - Nurmi, T ½-½

Hattelbakk, E - Karlsen, K 1-0

Ofstad, P - Voll, O 1-0

Østerberg, H - Hauge, TA 1-0

3. runde

Akademisk - OSS 1 ½-5½

Tempo - OSS 2 3½-2½

Gjøvik - Asker 3-3

Sarpsborg - Strømmen 3-3

Brugata - Nordstrand 3½-2½

VESTLANDSSERIEN**1. DIVISJON****1. runde:**

Bergens 2 - Bergens 1 1 - 5

Gabrielsen, S - Bern, I 0-1

Brekke, T - Fossan, P 1-0

Skodvin, E - Fossan, E 0-1

Aanstad, M - Fyllingen, R 0-1

Solheim, P - Gullaksen, E 0-1

Sandal, E - Mork, KA 0-1

Randaberg 1 - Randaberg 2 4-2

2. runde

Randaberg 2 - Sandnes 1½-4½

Stavanger 1 - Randaberg 1 2-4

MIDTNORGESERIEN**1. DIVISJON****1. runde:**

Arbeiderne - Trondhjems 4-1

Madsen, D - Kolås, T 1-0

Myrvold, T-Eikseth, H 0-1 wo

Popela, P - Haanes, S 1-0

Chavannes, I - Orwall, S 1-0

Andersen, - Skagen, B 1-0

Aalesunds - Kristiansund ½-4½

Nakken, R - Strand, T 0-1

Antonsen, Ø - Solem, S 0-1

Naalsund, R - Strand, KW ½-½

Hoem, TW - Odde, E 0-1

Farstad, FO - Sandum, KT 0-1

Molde - Orkdal 4½-½

Svensen - Lilleløkken, K 1-0

Goddard, M - Wold, T ½-½

Lium, L - Farstad, G 0-1

Mogstad, O - Johansen, Ø 1-0

Halås, T - ? 1-0

ØSTLANDSSERIEN**2. DIVISJON AVDELING A****1. runde:**

Moss 1 - Fr. stad 1 1½-3½

Stjernen 2 - Nordstrand 2 0-5

Sicilianerne - Eiker 1 0-5

Tønsberg 1 - Drammen 1 1½-3½

2. runde:

Moss 1 - Stjernen 2 3-2

Eiker 1 - Tønsberg 1 3-2

Nordstrand 2 - Sicilian. 3½-1½

Fr. stad 1 - Drammen 1 2½-2½

2. DIVISJON AVDELING B**1. runde:**

OSS 3 - Nittedal ½-4½

Kongsvinger 1 - 1911 1 3-2

Hamar - Stjernen 1 1½-3½

Hønefoss 1 - Sjakkam. 1 3-2

2. runde:

OSS 3 - Kongsvinger 1 4-1

Stjernen 1 - Hønefoss 1 4-1

1911 1 - Hamar 2-3

Nittedal - Sjakkam. 1 3-2

3. DIVISJON AVDELING A**1. runde:**

Tønsberg 2 - Skien 1½-2½

Horten - Porsgrunn 1-3

Arendal - Caissa 0-4

2. runde:

Tønsberg 2 - Horten 1½-2½

Porsgrunn - Arendal 2-2

Skien - Caissa 1-3

3. DIVISJON AVDELING B**1. runde:**

Drammen 2 - Bærum 1½-2½

Eidsvoll 2 - OSS 4 2-2

Remis 1 - Heggeli 1½-2½

Asker 2 - SOSS 1½-2½

2. runde:

Drammen 2 - Eidsvoll 2 2-2

Heggeli - Asker 2 2½-1½

OSS 4 - Remis 1 1-3

Bærum - SOSS 1½-2½

3. DIVISJON AVDELING C**1. runde:**

Eidsvoll 1 - Gjøvik 2 3-1

Stjernen 3 - NKL 2½-1½

Akademisk 2 - Stovner 2½-1½

Trysil - Elverum 2½-1½

2. runde:

Gjøvik 2 - Elverum 3-1

Eidsvoll 1 - Stjernen 3 3-1

Stovner - Trysil 4-0

NKL - Akademisk 2 2½-1½

4. DIVISJON AVDELING D**1. runde:**

Moss 2 - Ski 2½-1½

Fr. stad 2 - Nordstrand 3 2-2

Strømmen 2 - Ås 1 4-0

Sarpsborg 3 - Sarpsb. 2 3-1

2. runde:

Moss 2 - Fredrikstad 2 3-1

Ås 1 - Sarpsborg 3 1½-2½

Nordstr. 3 - Strømmen 2 2-2

Ski - Sarpsborg 2 3-1

2. DIVISJON AVDELING A**1. runde:**

Groruddalen - ASKO 4 2½-1½

Sjakkam. 3 - 1911 2 1½-2½

Strømmen 3 - Ås 2 1-3

Asker 3 - OSS 5 2-2

2. runde:

Groruddal. - Sjakkam. 3 3-1

Ås 2 - Asker 3 1-3

1911 2 - Strømmen 3 1-3

Akademisk 4 - OSS 5 2-2

1. runde:

Kongsving. 2 - Eidsvoll 3 2½-1½

Rena - Lillestrøm 2-2

Lunner - Nord-Odal 4-0

2. runde:

Kongsvinger 2 - Rena 1-3

Lillestrøm - Lunner 2-2

Eidsvoll 3 - Nord-Odal 3½-½

1. runde:

Hadar - Volda 2½-1½

Kr.sund 2 - Molde 2 3½-½

2. DIVISJON AVDELING B

1. runde:

Namsos 1 - Namsos 2 3½-½

Arbeidernes 2 - Arb. 3 3-1

2. DIVISJON AVDELING C

1. runde:

Drammen 2 - Bærum 1 0 0 1 ½ 0

Volda 1 0 0 1 1½ 0

Molde 2 1 0 0 1 ½ 0

Aure 0 0 0 0 0 0

2. DIVISJON AVDELING B

1. runde:

Arb.nes 2 2 2 0 0 6 4

Steinkjer 1 1 0 0 4 2

Namsos 1 1 1 0 0 3½ 2

Røros 1 0 0 1 1 0

Arbeidern. 3 1 0 0 1 1 0

Namsos 2 2 0 0 2 ½ 0

VESTLANDSSERIEN**2. DIVISJON AVDELING A****1. runde:**

Sevland - Haugesund 4-1

Egersund - Ganddal 1-4

Hauge - Stavanger 3 3½-1½

Stavanger 2 - Stavang. 4 2-3

2. runde:

Sevland - Egersund 5-0

Stavanger 3 - Stavang. 2 2-3

Ganddal - Hauge 3-2

Haugesund - Stavang. 4 4-1

2. DIVISJON AVDELING B**1. runde:**

Fana - Vyllingsd. 4-1

Voss - Åsane 2-3

Interpoliscupen i Tilburg

Simen i slag igjen

Efter flere skuffende resultater i år, var det gledelig å se Simen Agdestein tilbake i toppen igjen. I Interpoliscupen i november var han en av de vestlige spillerne som holdt ut lengst, og han kunne dessuten notere seg en pen seier over Ivantsjuk.

Den tradisjonelle Interpolisturneringen spilles i dag som en knock-out-turnering, etter modell av Wimbledonturneringen i tennis. Dette formatet fremelsker kampsjakken og er så avgjort publikumsvennlig, selv om resultatene denne gangen ikke helt tilfredsstilte sponsorene...

I første runde satt det 96 spillere ved brettene. Spilleoppsett: To ratede partier med 40 trekk på 2 timer, 20 trekk på én time, deretter resten av partiet på en halv time. Endte matchen uavgjort, ble to 20-minutters partier med Fischer-uret spilt (dvs. at spillerne får 10 sek. ekstra pr. trekk). Endte også den matchen uavgjort skulle man spille to og to 10-minutters partier med Fischerklokken inntil en vinner ble kåret.

RUNDE 1

Simen Agdestein måtte slite tungt, men jobbet seg etterhvert opp til god, gammel form. I matchen mot GM Cifuentes (2495) tapte Simen det første "ordentlige" partiet, men oppnådde stikkampspill da han vant det andre. I partiene over 20 minutter kunne Simen ha avgjort matchen til sin fordel, men han hadde problemer med å tilpasses seg til den uvante betenkningstiden og lot chileneren (nå bosatt i Nederland) slippe unna til 10-minutters sjakk - og da vant nordmannen 1½-½ i det som skulle bli rundens jevneste kamp. De nordiske spillerne gjorde det bra i denne runden, bare danske Lars Bo Hansen ble utslått, mens Ulf Andersson, Ferdinand Hellers, Margeir Petursson, Johann Hjartarson og Curt Hansen gikk videre.

RUNDE 2

I andre runde kom 16 seedete spillere inn i turneringen, med VM-kombantene Karpov og

Timman som hovedtrekkplaster. Simen var blitt syk av det kalde været, men klarte å ta ledelsen mot den sterke russeren Sergei Dolmatov (2630), tidligere kandidatspiller og Kasparovs sekundant. Da han etter hard kjemping tapte det andre partiet, måtte han finne seg i å spille stikkamp, med denne gangen gjorde ikke Simen noen bommerter og eliminerte russeren 1½-½, etter en vinst som sort.

RUNDE 3

I tredje runde skulle Simen opp mot verdensstjernen Vassilij Ivantsjuk (2705) og maktet å vinne det første partiet trass i en vedvarende forkjølelse. Den ukrainske superstormesteren styrtet kampen over på hurtigsjakkspill med seier i det meget spennende andre partiet, og gjorde slutt på videre spill for Simen ved å vinne 2-0 i stikkampen.

EN INSPIRASJONSKILDE FOR SIMEN

Simen fortalte Norsk Sjakkblad at han var fornøyd med resultatet, særlig med tanke på skufelsene tidligere i år, men var mer oppildnet over av måten han spilte på. "Jeg spilte ikke akkurat bra, men like bra som de andre."

Simen tok 3 poeng av 6 i langsjakkpartiene, nøyaktig som forventet i følge ratingen hans, men det viktigste av alt er at Simen igjen viste tegn på sitt gamle selv og på at han er i stand til å kjempe i den absolute verdenselite. Han innrømmet at det nå var fristende å bruke mer tid ved brettet og ser med glede frem til påskens supermatch, sannsynligvis mot den llynraske inderen Vishwanathan Anand eller Englands Michael Adams.

ØST-EUROPEISK DOMINANS

Etter tredje runde var alle de vestlige spillerne ute av dansen. Særlig stor "skade" hadde det nye russiske stjerneskuddet, 16-årige A. Morozovitch, gjort, i og med at han sendte både hjemmefavorittene John van der Wiel og Loek van Wely av brettet før regjerende Tilburg-

mester Michael Adams ble beseiret 2-0. I følge Adams virket denne ulykkingen av samtlige vestlige spillere meget opprørende på sponsorene, som nå vil vurdere å forandre formatet på turneringen, f.eks. med seeding eller andre midler for å hindre total øst-europeisk dominans. Den vestlige spilleren som holdt ut lengst var Ulf Andersson, som først måtte pakke kofferten etter fire 10-minutters partier mot Litauens Eduard Rozentalis, førstvig etter å ha innehatt 1-0-ledelse hele tre ganger. Synd for Ulf, som hadde spilt meget godt.

NY TRIUMF FOR KARPOV

Selv om et forutsigbart resultat ikke er det mest spennende, var det interessant å se den nykronede FIDE-verdensmesteren i aksjon. Hans utfordrer Jan Timman røk ut i tredje runde, men Karpov vant turneringen uten et eneste tap, og gjorde det av med Agdesteins banemann Ivantsjuk i finalerunden. Jeg synes imidlertid semifinalen mot latvieren Aleksej Sjirov var den mest nervepirrende duellen, med en serie komplekse og aggressive partier på et meget høyt nivå, selv på hurtigsjakkstadet.

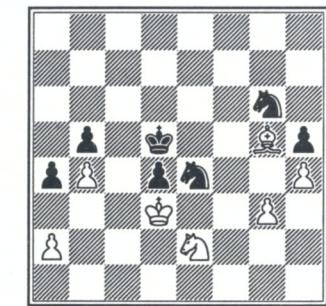
Karpov var til tider under press i turneringens løp, men fikk gitt rikelige bevis på sin bemerkelsesverdige evne til å forsøre vanskelige stillinger uten å oppgi vinstmulighetene - et misunnelsesverdig og sjeldent talent. Hans teknikk var som vanlig mørsterverdig, og bare den minste unøyaktighet fra motstanderen skulle til før Karpov var over ham.

Det følgende, avgjørende partiet fra hurtigsjakkampen (langsjakkpartiene var to lange remiser med Ivantsjuk var på defensiven i begge) er et typisk eksempel på Karpovs sterke sider:

V. Ivantsjuk - A. Karpov
Interpolisfinalen, 2. 20-min.-parti, 1993
Caro-Kann

1.e4 c6 2.d4 d5 3.e5 Lf5 4.h4 h5 5.c4 e6 6.Sc3 Sd7 7.cxd5!?. Hvit får ofte problemer i denne varianten hvis han lar sort spille ...dxc4 og få en utpost på d5. 7...cxd5 8.Ld3 Lxd3 9.Dxd3 Se7 10.Lg5 f6!?. Sort tør å satse på

et sterkt senter. 11.exf6 gxf6 12.Ld2 Kf7 13.Sge2 Sg6 14.g3 Ld6 15.Sb5 Lb8 16.Lb4 a6 17.Sd6+ Lxd6 18.Lxd6 Db6 19.La3 Da5+ 20.Dd2 20.Sc3 b5 er ubehagelig. 20...Dxd2+ 21.Kxd2 Tac8 22.Thc1 e5 23.b3 Ke6 24.dxe5 fxe5 25.Txc8 Txc8 26.Tc1 Txc1 27.Lxc1 d4 28.f3 Kd5 29.La3 a5! Planlegger ...b5-b4 som kveler den hvite løperen. 30.Kd3 b5 31.b4 Hvit må hindre ...Sc5+ og kan ikke unngå å gravlegge løperen. 31...a4 32.Lc1 Sf6 33.Lg5 e4+ 34.fxe4+ Sxe4

35.Sxd4!? Hvit må gjøre noe med trusselen ...Se5+. 35...Se5+ 36.Ke3 Sg4+ 37.Kd3 Sgf2+ 38.Ke3 Sd1+ 39.Ke2 39.Kd3? Sef2+ vinner Sd4. 39...Kxd4 40.Kxd1 Sc3+ 41.Kc2 Sxa2 42.Ld2 Nå kan den sorte springeren bare reddes ved å forlate kongefløyen. 42...Kc4 43.g4 hxg4 44.Kb2 Etter 44.h5 g3 45.h6 g2! (45...Sxb4+?! 46.Lxb4! g2 47.h7 g1D 48.h8D blir det komplisert for sort å vinne da ...Kxb4 besvares med Dc3 matt. F. eks. 48...Dg6+ 49.Kb2 Dg2+ 50.Ka1 Df1+! 51. Kb2 Df2+ 52.Ka3 De3+ 53.Kb2 Db3+ 54.Ka1 Dxb4! og sort står trolig stadig til vinst, men det er enda mange sjakker som skal unngås). 46.Le3 Sxb4+ 47.Kd2 Sd5 48.h7 Ellers vinner ...Sf6 lett. 48...Sxe3 49.h8D g1D og sort vinner. 44...Sxb4 45.h5 45.Lxb4 Kxb4 46.h5 g3 47.h6 g2 48.h7 g1D og sort får et vunnet sluttspill. 45...Sd3+ 46.Ka2 g3 47.h6 Se5 48.Lf4 g2 49.Lxe5! g1D 50.h7 b4! 51.h8D b3+ 52.Ka3 Dc5+ 0-1 53.Kb2 Df2+ matter.

Av Jonathan Tisdall

Norges Grand Prix

NCP-oversikt pr. 15. november 1993: Oversikten omfatter alle turneringer t.o.m 14.11., bortsett fra Vadsøsjakken MGP som ble spilt 20.-22.8!! Vadsøværingen skjerp dere!

27. november 1993 Ø.M.

Klasse Mester

1. Bern Ivar Bergens	75	17 17 15 13 13 / 0
2. Gausel Einar Johan	OSS 70	23 17 13 00 / 17
3. David Edwin Aure	62	13 13 42 / 17 13
4. Djurhuus Rune ASKO	57	23 17 17 00 / 0
5. Solem Trond Ski	39	16 5 100 / 17
6. Egeli Per O. Randaberg	31	17 13 100 / 0
7. Weierød Reidar Tønsb.	31	10 10 600 / 5
8. Haugli Petter Moss	29	16 13 000 / 0
9. Odde Eilif Kristiansund	27	17 0000 / 10
10. Paulsen Jack Randaberg	27	17 10 000 / 0
11. Eilertsen Jens Steinkjer	27	17 0000 / 10
12. Hagesæther Pål Hauge	27	17 10 000 / 0
13. Sørgjerd Jan Nordstrand	25	6 000 / 13 6
14. Leer Salvesen Bjarte	25	13 6 600 / 0

Klasse 1

1. Weierød Reidar Tønsb.	72	19 17 100 / 13 13
2. Sontum Jan Stovner	52	17 8 0 / 17 5 5
3. Glenne Bjørn Erik N.str	49	23 16 00 / 6 4
4. Leer Salvesen Bjarte	37	17 10 1000 / 0
5. Hagesæther Pål Hauge	36	17 17 200 / 0
6. Gabrielsen Stig Bergens	34	17 13 400 / 0
7. Sandal Eirik Bergens	31	8 4 200 / 17
8. Odde Eilif Kristiansund	30	17 0000 / 13
9. Gulbrandsen Tor Norstr.	29	19 10 000 / 0
10. Andersen Per Sjakkam.	26	13 13 000 / 0

-10-

Klasse 3

1. Tømte Aksel Lunner	73	16 13 10 0 / 17 17
2. Wold Erik N. Molde	61	17 17 0 0 / 17 10
3. Dahl Torbjørn Aure	54	17 17 10 8 2 / 0
4. Leidland Jan Egersund	41	13 8 6 1 0 / 13
5. Hjort Jens L. OSS	40	13 6 5 3 0 / 13
6. Engevik Bjarne Strøm.	39	19 2 0 0 / 10 8
7. Narvøy Tore Porsgrunn	34	16 8 0 0 / 6 4
8. Ferkningstad Per Sevland	33	17 10 6 0 0 / 0
9. Svindahl Jan Sjakkam.	32	10 5 0 0 / 13 4
10. Andersen Helge Stav.	30	17 13 0 0 0 / 0
11. Lie Jostein H. Molde	26	13 0 0 0 0 / 13
12. Støre Erling Rockaden	26	17 6 0 0 0 / 3
13. Danielsen Kjell Fr. stad	23	23 0 0 0 0 / 0
14. Egeland Finn OSS	23	23 0 0 0 0 / 0
15. Albert Alf T. Kr. sand	23	13 10 0 0 0 / 0

Klasse 4

1. Hjort Jens Lunnan OSS	84	17 16 16 10 / 17 8
2. Bakken Øyvind Porsgr.	43	17 10 8 0 0 / 8
3. Ferkningstad Per Sevland	42	17 17 8 0 0 / 0
4. Standnes Dag Direkte	41	10 6 6 1 1 / 17
5. Sele Audun Molde	33	6 5 4 1 0 / 17
6. Kjerte Tommy Lillestr.	31	23 8 0 0 0 / 0
7. Lavik Christian Fana	30	10 3 0 0 0 / 17
8. Gaasland Glenn Oksval	30	17 0 0 0 0 / 13
9. Tvete Bjørn Levanger	30	10 8 4 0 0 / 8
10. Årstad Trond Stjørdal	30	17 13 0 0 0 / 0
11. Olsen Anders Kr.sund	29	8 0 0 0 / 13 8

Klasse 2

1. Nilson Bjørn Lund Caissa	38	16 10 8 0 0 / 4
2. Forberg Anders Kragerø	35	19 13 3 0 0 / 0
3. Nilson Johnny Caissa	35	8 6 4 0 / 13 4
4. Tonning Erik Bergens	32	17 13 2 0 0 / 0
5. Kjørsvik Gunnar Aure	32	10 8 4 0 0 / 10
6. Naalsund Roar Aalesund	31	8 6 0 0 0 / 17
7. Holen Torgeir Luster	30	17 13 0 0 0 / 0
8. Mossestad Frode Førde	30	17 13 0 0 0 / 0
9. Klevstrand Simen OSS	29	21 8 0 0 0 / 0
10. Hoem Tor W. Aalesund	28	10 10 0 0 0 / 8
11. Porter Ross Stavanger	28	10 1 0 0 0 / 17
12. Ukkelberg Øyvind Arb.	27	17 10 0 0 0 / 0
13. Dahle Øystein Førde	27	17 10 0 0 0 / 0
14. Hærum Harald Luster	27	17 10 0 0 0 / 0

Breda i Nederland:

Norge nest best i NATO-mesterskapet

Av Otto Ibenfeldt

Etter at amerikanerne sent i våres meldt totalt sammenbrudd i sine forberedelser som arrangør (hvis de da egentlig hadde forberedt noe som helst!), overtok Nederland arrangementet av årets NATO-sjakk på meget kort varsel. Dette medførte nødvendigvis et litt enklere opplegg enn vanlig, med lagkamper mellom de av nasjonene som på kort tid var i stand til å møte. Vertskap var den nederlandske krigsskolen i Breda, Koninklijke Militaire Academie, i tiden 18. - 22. november. Forlegning, forpleining, turneringslokale, adspredelser, sosialt samvær, alt var førsteklasses!

Norges lag var de fem første fra Forsvarets utaksturnering i Oslo i september. Bordrekkefølgen i Breda var for nordmennene i samsvar med Elo-rating: Nils R. Grotnes (2318), Stein A. Aarland (2206), Per O. Egeli (2147), Kai Ørtoft (1955) og Tommy Indbry (1856). Sistnevnte vant forøvrig alle sine partier i kampane og fikk hederspremie som mestvinnende individuelt., 5/5. To av spillerne hadde 4 1/2, nemlig Egeli og tyskernes H. Dutschak (2320).

N. McInnes - T. Indbry
NATO-mesterskapet (2), 1993, Siciliansk

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 e6 6.Lc4 a6 7.a3 Slosing med tid. 7...b5 8.Lb3 Lb7 9.f3 Sc6 10.0-0 Tc8 11.Te1?!

Hvit burde spille 11.Le3. 11...Sxd4 12.Dxd4 d5 13.De5 Etter 13.Kh1 dxe4 14.Dxd8+ Txd8 15.fxe4 Sxe4 16.Sxe4 Lxe4? gjør 17.Lg5 livet surt for sort, men 15...Lxe4 16.Sxe4 Sxe4 gir en trygg merbonde, selv om hvit kan kjempe videre. 13...dxe4 14.Lg5? Hvit måtte ha spilt 14.Sxe4, hvorpå stillingen ser tapt ut, men er det kanskje ikke: 14...Lxe4 15.fxe4 Lc5+ 16.Le3 Lxe3+ 17.Txe3 Sg4 18.Dxg7 lar hvit unnslippe, men 15...Tc5! 16.Dg3 Ld6 gir sort farlig angrep, f. eks. 17.e5? Lxe5 18.Txe5 Txe5 19.Dxe5 Dd1+ 20.Kf2 Sg4+. 14...exf3

15.Lxf6 gxf6 0-1 16...Lc5+ i neste settet krokk på døra.

S. A. Aarland - A. Toll
NATO-mesterskapet (2), 1993, Hollandsk

1.d4 f5 2.g3 g6 3.Lg2 Lg7 4.c4 Sf6 5.Sc3 d6 6.Sf3 0-0 7.0-0 De8 8.d5 Sa6 9.Sd4 Ld7 10.Tb1? En interessant miksing av planer. Vanligvis spiller hvit e4 her. Dersom hvit har planer om å spille dxc6 senere, er 9.Tb1 og b4 med en gang vanligere, med springeren på f3. 10...c6 11.dxc6 bxc6 12.b4 Tb8? Denne stillingen er kjent for å være ørlite bedre for hvit. 12...Sxb4? for å sko seg på springerplasseringen på d4 er interessant. 13.Txb4 c5 A) 14.Lxa8 cxb4 15.Sd5 (15.Ld5+ e6 virker også spillbart) 15...Dxa8 16.Sxe7+ ser fint ut

forts. s. 13.

-11-

Rapport fra

FIDE-kongressen

Av Morten Sand,
FIDE-delegat

Den 64. FIDE kongressen ble avholdt i Curitiba, Brasil i slutten av november. Curitiba er en by med over en million innbyggere og det var full sommer med 35 grader og sterk sol. Temperaturen var ikke fullt så høy i selve kongressalen men av og til var det også her antydning til temperaturökning.

Undertegnede var tilstede som FIDE-delegat sammen med Tom J. Johanssen som er medlem av Rules Commission. Av de øvrige nordiske land var alle representert, bortsett fra Island og Færøyene.

Selv gjennomføringen av kongressarbeidet følger det samme mønsteret hvert år. De første dagene samles FIDE's faste komiteer som avgir sine rapporter til sentralkomiteen. Denne behandler deretter alle komiterapportene og eventuelt andre saker som er reist. Generalforsamlingen som går over tre dager, behandler innstillingen fra sentralkomiteen.

Av de viktigste sakene som var opp til behandling vil jeg nevne følgende:

1. FIDE'S ØKONOMI.

Det verserte før kongressen en rekke rykter om at FIDE i

praksis var konkurs, som en følge av VM-matchen mellom Karpov og Timman. Av den samlede premiesum på 1 mill. SFr. (nesten 5 mill. Nkr.) har FIDE betalt 200.000,- og restbeløpet er finansiert "privat". Det ble ikke opplyst hvem som har garantert for restbeløpet. Imidlertid har spillerne fått utbetalt sine penger og FIDE har ikke noe ytterligere økonomisk ansvar i denne saken.

Det fremlagte og reviderte regnskap går frem til 30. juni 1993. Da problemene med VM først startet etter dette tidspunktet, er det først neste års regnskap som vil gi en oversikt over hva VM-sirkuset har kostet FIDE.

FIDE's hovedkvarter er flyttet til Athen og den greske stat har forpliktet seg til å støtte FIDE økonomisk med SFr. 250.000 pr. år i 50 år fremover.

Det er inngått flere sponsoravtaler som kan gi FIDE i

betydelige beløp i tiden fremover. Et gresk selskap har donert til FIDE 20 mål eiendom i Athen og har påtatt seg å skaffe minimum 3 millioner USD til bygging av nytt FIDE-kontor. Dersom selskapet ikke greier å reise disse pengene i løpet av 18 mnd, får FIDE en garantert sum på SFr. 180.000.

Som en konklusjon kan det si es at ryktene om FIDE's økonomiske død er betydelig overdrevet. Imidlertid har inntektene fra VM-matchene vært betydelige og dersom disse nå reduseres må inntekter skaffes på annen måte.

2. KASPAROV/SHORT

Det var fremmet et forslag fra USA og England om å ta K/S tilbake på ratinglisten. Etter en lang debatt stemte 64 land mot, 19 for og 6 land avholdt seg fra å stemme. Av land som stemte for, nevnes: Russland, USA, England, Tyskland, Østerrike, Ungarn, Polen, Finland. I mot stemte: Frankrike, Canada, Nederland, Latvia, Tsjekkia, Slovakia, Spania, Sverige, Danmark og Norge.

Det ble imidlertid presisert at FIDE ikke vil straffe spillere som spiller mot K/S eller som deltar i PCA-turneringer. Forøvrig fikk FIDE-ledelsen full støtte fra generalforsamlingen

for den måten K/S-saken var håndtert. De aller fleste delegatene beklaget den oppståtte situasjonen og håpet at sjakkverdenen igjen er samlet. Dette er bakgrunnen for at FIDE ikke ønsker ytterligere sanksjoner på det nåværende tidspunkt.

Det ble vedtatt å be det engelske og russiske sjakkforbund undersøke om K/S ønsker seg en dialog med FIDE. Dersom en slik dialog er ønskelig, vil FIDE delta i en slik prosess. Som en delegat uttrykte det: "Let life solve this problem."

3. OL 1996

Det var ventet at tildelingen av OL 1996 ville bli et strids-

forts. fra s. 11:

for sort.; B) 14.Tb1 cxd4 15.Lxa8 Dxa8 (15...dxc3!?) 16.Lg2 er også aktuelt for sort. C-bonden gir kompensasjon og 16...Se4! er én aktiv plan.) 16.Sb5 Se4 igjen med intrikat spill og definitiv kompensasjon for kvaliteten.

12...Tc8! var tryggere. Sort har mindre grunn til å frykte Da4, siden Sd4 er utsatt for taktiske triks som involverer ...c5.

13.b5 cxb5 14.cxb5 Sc5 15.Sc6 Lxc6 16.Lxc6 Df7 17.Lb2

Hvit har skaffet seg en behagelig fordel, siden sort vil få problemer med å skape motspill uten at hvits løperpar våkner til liv.

17.Tfd8 18.Sd5

Disse forenklingene vil understreke sorts porøse kongestilling, noe som er ulempen med

tema. Dette fordi Qatar ønsker arrangementet og at Israel kan bli nektet deltagelse. I påvente av en gunstig politisk utvikling, ble det besluttet å utsette avgjørelsen til neste års kongress. Av andre søker kan nevnes Armenia.

4. FIDE-KONGRESS I OSLO 1997.

NSF har tatt oppsjon på å arrangere FIDE-kongressen i 1997 i Oslo. Dette inngår som et ledd i sentralstyrets ønske om å markere sjakken ved bl.a. å påta seg større sjakkarrangementer. Planene er å arrangere en stor sjakkfestival høsten 1997 hvor FIDE-kongressen inngår som et ledd i arrangementet.

å spille Leningradvarianten.

18...Sxd5 19.Lxd5 e6 20. Lxg7 Kxg7 21.Lg2 Df6 22. Dc1 Tb6 23.a4 Tdb8

Ikke 23...Sxa4? 24.Dc7+ Kg8 25.Ta1, hvorpå hvit kommer styrrende til 7. raden.

24.Dc4 a6 25.Lc6 axb5 26.axb5 Se4!?

Sort ville påvirke hvit til å kvitte seg med sin gode løper, men sorts stilling blir bare mer utsatt etter dette avbryttet.

27.Lxe4 fxe4 28.Tb3 d5

5. ARVEFØLGEN.

Det store spørsmål som hele tiden surret rundt i korridorene var om FIDE-president Florencio Campomanes vil forsøke å bli valgt for en ny fireårsperiode, når valget finner sted til neste år. På direkte spørsmål svarte presidenten at han ikke var kandidat for en ny periode. Det som på det nåværende tidspunkt er klart er at Georgios Makropoulos fra Hellas vil stille til valg som president. Han støttes forøvrig av den nåværende "treasurer" Icklicki fra Belgia.

Ut over dette er det vanskelig å få øye på noen naturlig kandidat til presidentvervet.

29.Dc5 Df7 30.Tc1 T8b7

30...Dd7 31.Dd4+ og 32.De5 gir den hvite dronningen en dominerende posisjon. Sort må ikke bare se opp for b-bonden, men også for invasjonen i de åpne linjene og i den lange sorte diagonalen.

31.Ta1! Df6 32.Ta8 De7

33.Dd4+ Kh6 33...Df6 34.Tg8+! Kf7 35.Tf8+ vinner dronningen.

34.Ta5 Dd7?

B-bonden er ikke viktig. Sort må beskytte kongen sin. Kanskje 34...Dd6, med håpet om å gjennomføre ...e5, var hans siste sjanse.

35.g4!

Annonserer frekt hvor tåret på b3 har tenkt seg.

35...Dd6

For sent.

36.Df6 1-0 Th3 fører til matt.

Partikommentarer: JT

Alt du må vite for å spille

Postsjakk

Av Per Lea

Ikke-sjakkspillere stusser - forståelig nok - når de hører ordet postsjakk. Men også blant mange bordsjakkspillere hersker det endel uvitenhet om hva postsjakk er. Egentlig er det såre enkelt: vi kan bruke en lett omskrivning av Olaf Bar-das beskrivelse i boka *Sjakk!*: "Livet i en sjakklubb arter seg som det regelmessige verbum: man spiller sjakk." På samme måte kan vi si at postsjakk er et like regelmessig verb - man spiller sjakk pr. post.

Postsjakkspillernes motiver for å spille postsjakk er høyst varierende, på samme måte som spillestyrke og ambisjoner varierer. Blant medlemmene er det spillere med IM/IGM-tittelambisjoner i sikte, og spillere som aldri har hatt noe ønske om å rykke opp fra klasse 3. Både blant de mest målrettede og ambisjonsrike som blant dem som er totalt blottet for ønsket om å vinne ære og be-rømmelse, er det likeledes stor spredning i aktivitetsnivået. Noen av våre beste spillere er med i NM år etter år, hvilket vil si at ca. 15 nye harde partier påbegynnes hvert år; tillegg til at de stiller opp i lagturneringer som OL, EM, og får de invitasjon til en internasjonal turnering slenger de kanskje med der også. Men blant de beste finnes det også spillere som velger sine tur-

ninger med like stor omhu som andre velger livsledsager. For dem kan det gå både 5 og 10 år mellom hver gang de stiller på startstreken. I klasse 3 har vi på tilsvarende måte de som ikke kan sove rolig om natta hvis de ikke har minst 50 partier gående samtidig. Og den motsatte ytterlighet: De hvis eneste befatning med postsjakken er at de punktlig betaler sin årlige medlemskontingent og blir gjennom medlemsbladet seks ganger i året.

For de fleste er det ikke snakk om et valg mellom bordsjakk og postsjakk. Det er heller snakk om et både/og: postsjakk er jo en utmerket måte å inn-øve et nytt åpningsrepertoar på. Samtidig som man har anledning til å konsultere sjakk-literatur underveis, kan man også ta seg god tid til å analysere stillingen hvis den krever det. For en innbarket postsjakkspiller vil ofte vanlige bordsjakktureringer arte seg som stressende lynsjakk.

I tillegg til å finne seg et åpningsrepertoar, har vi også dem som ser seg nødt til å prioritere postsjakk framfor bord-sjakk på grunn av arbeidssituasjonen (skiftarbeide, fare for utkalling på kort varsel, e.l.), geografi (ingen sjakklubb i lokalmiljøet), bevegelseshemming eller kombinasjoner av noen av disse. En annen gruppe er de som rett og slett er to-

talt sjakkfrelste og synes de er helt nødt til å få med seg alle de sjakktildubene som finnes.

Norske turneringer

Innenlands spilles det i grupper med 7 spillere i klassene Master, 1, 2 og 3 så snart det har kommet tilstrekkelig mange påmeldinger. Her inngår man i et opp- og nedrykksystem. I tillegg til opp- og nedrykk på grunnlag av poenghøst, er det også muligheter til å rykke opp på grunnlag av oppnådd rating-tall. De beste mesterspillerne har hvert år anledning til å delta i kampen om Norgesmester-tittelen i postsjakk. Spillere over 60 år har i tillegg anledning til å delta i kampen om tittelen "Norgesmester i postsjakk for veteraner". Foruten disse klasseinndelte turneringene, spilles det også såkalte cupturneringer med ujevne mellomrom. Blant annet ble det spilt en 25-års jubileums-turnering i 1970, en turnering til minne om Postsjakks redaktør gjennom 33 år, Sverre Halvorsen, i slutten av 70-åra, 40-års jubileumsturnering i 1985, osv. I disse turneringene deles spillere inn forgrupper på ca. 10, men på en slik måte at det er tilnærmet samme fordeling av mesterspillere, 1.-klassespillere, etc. i hver gruppe. Vinneren (evt. vinnerne) av forgruppen går videre til en finale. En av de tingene som gjør disse turneringene så populære, spesielt blandt spillere fra

de laveste klassene, er at de får anledning til å møte sterke spillere; kanskje til og med en Norgesmester. Dessuten er det mulig å kvalifisere seg til opprykk på bakgrunn av en god prestasjon i en slik "klasseløs" turnering.

Lagpostsjakk

Et par ganger i året starter de såkalte *Folkelandskamper*. Da kan Norges Postsjakkforbund stille f.eks. et 25-mannslag som spiller mot et annet postsjakkforbund. Vanligvis blir det da to partier på hver spiller - ett hvitt og ett svart mot samme motstander. For de beste spillerne er det også tilbud om deltagelse i OL-lag, EM-lag m.m. Også innenlands arrangeres det lagturneringer: I skrivende stund pågår det 16. lag-NM. I motsetning til i Danmark og Sverige er lagene løs-elig definert; i prinsippet kan en hvilken som helst gruppe-ting av 4 spillere danne et lag. Denne måten å gjøre det på, medfører bl.a. at det ikke er mulig å organisere et divisjons-system med opprykk/nedrykk som i våre naboland.

Internasjonal postsjakk

Internasjonalt har man i prinsippet samme system som innenlands, med opprykk/nedrykk etter nærmere definerte regler. De viktigste forskjellene er at internasjonalt kan man velge om man vil spille i en Europaturnering eller Verdensturnering. Etter de siste omveltningene på Europa-kartet har noen land lagt Post-verket sitt nesten i grus, slik at også innen Europa kan vi nå oppleve at postkort bruker

eigheter til eller fra Norge. Men under mer normale forhold var tanken at Europaturneringer skulle gå raskere enn Verdensturneringer. Videre kan man i nesten alle klasser velge om man vil spille i grupper med 7 eller 15 deltakere. En god prestasjon i Masterklassen kan kvalifisere til deltagelse i VM-semifinalen, som i sin tur kan lede til VM-3/4-finale og VM-finale. Veien fram til VM-tittel kan se grei ut på papiret, men foruten en solid spillestyrke kreves det en ikke liten porsjon tålmodighet.

I tillegg til dette klassehierarkiet starter det ca. hvert 4. år en såkalt Verdencup. Her deltar det ca. 3000 spillere fra hele verden som deles inn i grupper på 10 eller 11 spillere. Gruppevinnerne går til semifinalen, og derfra går gruppevinnerne igjen til finalen. Men på grunn av det store deltaker-antallet har man i de siste Verdencupene måttet la to finaler gå parallelt. Den Verdencupen hvor man i disse dager er i ferd med å avslutte forgruppene (disse startet 1/11-1990), betegnes således ICCF Cup XIII/IX: Halvparten av finalistene blir om noen år satt til å kjempe om seieren i ICCF Cup VIII, den andre halvparten starter samtidig å spille om ICCF Cup IX. Og høsten 1994 starter ICCF Cup X/XI....

Et annet tilbud er tematurninger: her er åpningstrekkene fastlagt. F.eks. kan det utlyses en tematurning hvor trekkene til og med 5...Sa5 i den norske varianten i spansk er obligatorisk. Når og hvis et slikt tema blir utlyst, burde kanskje

lesere av Norsk SJakkblad ha et fortrinn! I disse turneringene, som i ICCF Cup, opereres det ikke med klasseinndeling. Så her kan man i høyeste grad risikere å være heldig eller uheldig med trekningen.

Betenkningsstiden

Som i vanlig bordsjakk spilles det med "klokke" - eller rettere: kalender.... Betenknings-tida er 30 dager på 10 trekk, men slik at postgangen holdes utenfor. Den tida som kommer med i tidsregnskapet, er altså det antall dager som går fra spilleren mottar et kort til han sender svaret. Her sier det seg selv at de som er hjemme hele dagen her en stor fordel: mottar man nemlig et kort klokka 10, analyserer stillingen i 5 timer og sender svartrekket samme dag, så blir dette 0 dagers betenkningstid. En som kommer sliten hjem fra jobb, ser at det kom et kort, men ikke har mer tid til å jobbe med stillingen enn en 10-minutters analysesesjon tre kvelder seinere i uka, han kan ende opp med 5 dagers betenkningstid på dette trekket. En annen ting som kan synes urettferdig, og som stadig er under diskusjon, er regelen om at partiet ikke er tapt ved første gangs tidsoverskridelse. Har man f.eks. brukt 35 dager i det man sender sitt 8. trekk, har man brukt for mye tid. Men istedet for å tape partiet umiddelbart, får man en ny sjanse: neste ti-trekkspериode må nå unnagjøres på høyst 30 dager. Først hvis denne tidsfristen ikke overholdes, er partiet tapt på tid.

Er postsjakk dyrt?

Det kommer vel an på hva man

sammenlikner med. Men det er klart: Hvert trekk i en innenlands turnering koster for tida 3,50 kroner i porto. Dette må så multipliseres med antall trekk og antall partier. Men her er det to ting vi må huske:

For det første er det tillatt å foreslå trekk. Hvis en spiller gjør et trekk som motstanderen bare har ett eneste fornuftig svarttrekk på, så kan man altså samtidig med at man angir sitt eget trekk, skrive: "hvis du nå spiller..., så svarer jeg". Er man inne i en lang teori-variant, kan man gjøre det samme. En slik trekkserie kan ha sine uehdige sider hvis man ikke uttrykker seg klart nok. Det fortelles f.eks. om en spiller som hadde mottatt startlista til en turnering, men etter flere uker savnet han fremdeles åpningsstrekket til en av motstanderne som spilte hvit. Vår mann hadde imidlertid et meget snevert åpningsreportoar: han spilte konsekvent 1...g6 og 2...Lg7. Derfor sendte han like godt et kort til sin motstander hvor han etterlyste åpningsstrekket, men tilføyde: "uansett hva du gjør, så spiller jeg 1...g6 og 2...Lg7". Hvit hadde fantasi til å utnytte tabben, og partiet forløp derfor slik: 1.d4 g6 2.Lh6! Utropstegnet kan synes malpassert, men under disse omstendighetene er det på sin plass. Svart hadde jo allerede forpliktet seg til å svare 1...Lg7 hvoretter 3.Lxg7 vinner lett. Her hører det forresten med til historien at denne episoden ble gjenfortalt i et sjakkblad som havnet i hendene på en som ikke kunne språket bladet var skrevet på. Han grep da pennen fatt og lurtet på

hvorordan et seriøst sjakkblad kunne publisere slike partier. Ikke syntes han 2.Lh6 fortjente noe utropstegn heller, svart hadde da bedre muligheter enn 2...Lg7 til sin rådighet...

For det andre, må vi huske at turneringene strekker seg over år: Selv en innenlands turnering er bare i sjeldne tilfelle over på under ett år. Tar man samtlige utgifter og fordeler dem på hver måned, er neppe postsjakk en så avskrekende dyr hobby som man først skulle tro. Det å delta i "vanlige" sjakkturneringer koster jo også penger - reise, opphold, startkort, etc. I det hele tatt er det vel egentlig få hobbier som er gratis?

Hva må man ha for å spille postsjakk?

Egentlig ikke så mye annet enn det man trenger for å spille bordsjakkturer: Et bra bibliotek er jo en fordel, men slett ingen nødvendighet. I disse moderne tider er bruk av datamaskiner et hett tema. For postsjakkspillere (og andre sjakkspillere) kan dette sikkert være et nyttig hjelpemiddel, men det er selvsagt ingen forutsetning for å kunne delta. Foreløpig tror jeg nok også atdet er de farreste postsjakkspillere som har noen særlig hjelp av dette. Det eneste hjelpemiddlet som definitivt er å anbefale, er et såkalt sjakkalbum som ikke er noe annet enn en liten bok inneholdende 6-12 sjakkbrett med flate plastbrikker som kan festes til brettene. Her har man da samlet alle partiene sine, og det er altså ikke slik som ikke postsjakkspillere ofte spør:

"Har du hele huset fullt av sjakkbrett som står framme? Det må da være veldig upraktisk?" Med et slikt sjakkalbum oppnår man flere ting: Har man en ledig stund kan man sitte å analysere på stillingen (f.eks. under et dødpunkt i Dagsrevyen). Når man har studert varianter på et skikkelig sjakkbrett, vil man gjerne tilbake til utgangsstillingen, og da er det fort gjort å gjøre en oppstillingsfeil hvis man vil teste en annen variant. Ved å sjekke med stillingen i albumet, er det derfor fort gjort å se om man har den riktige stillingen foran seg på brettet. Moralen er da at ingen postsjakkspillere flytter rundt på brikkene i albumet uten at det virkelig er partitrekk som gjøres!

Sjakk og filatelist

Mange kombinerer naturlig nok postsjakkspilling med frimerkesamling. Særlig i det tidligere Øst-Europa var dette en populær kombinasjon. Fullt så populært var det ikke for andre spillere å møte filatelist som primært var nettopp det - filatelist. Sjakkspillingen kunne ofte komme i andre rekke, særlig var det et problem at de ikke ga opp i håpløst tapte stillinger. Men, bare man er inneforstått med at slikt kan skje, så får man heller ta det med et smil.

- Mange har påpekt det paradoksale i at man faktisk ofte kommer nærmere inn på motstanderen i postsjakk enn i bordsjakk -

Langt oftere enn slike irritasjonsmomenter opplever man

de positive sidene - floskler som "vennskap over landsgrensene" og liknende får plutselig et konkret innhold. Mange har påpekt det paradoksale i at man faktisk ofte kommer nærmere inn på motstanderen i postsjakk enn i bordsjakk. (Særlig snertent blir dette hvis vi formulerer det på tysk: der brukes ordene *Fernschach* ("fjernsjakk") og *Nahschach* ("nær sjakk"). På norsk benyttes uttrykkene bordsjakk, nærsjakk og "vanlig" sjakk om hverandre om det som ikke er postsjakk). Norske spillere har invitert utenlandske motstandere på ferietur til Norge, og invitasjonene har gått den andre veien.

Men, for all del, de som foretrekker det, konsentrerer seg om spillet på brettet og kun det. I noen tilfeller vet man ikke engang om motstanderen er 10 eller 90 år. Noen postsjakkspillere setter helst sitt ikke-sjakklig lys under en bøtte. F.eks. skjedde det med en svensk spiller engang i 50-årene at han plutselig så sin motstanders navn i avisas vedkommende - en engelskmann - var på en Stockholms-tur som snarest: Han hadde en Nobelpriis i kjemi han måtte hente.

- "Mesterinnen" syntes ikke at han kunne svike dronning og mødreland -

Ellers er det ikke ofte at postsjakkspillere kommer i avisene, den postsjakkepisoden som har fått størst mediedekning var en heller pinlig episode. Mot avslutningen av en lengre pubrunde veddet en

lovende engelsk juniorspiller på at han skulle klare å bli engelsk mester for damer. Han var kanskje grepst av den samme rus som André Bjerke, som i sin bok *Spillet i mitt liv* forteller om at han veddet med en kamerat at han skulle bli Norges mester innen et år. I motsetning til Bjerke, så vant faktisk engelskmannen vedmålet sitt. Med et fingert navn gikk denne delen greit. Men så var det at snøballen begynte å rulle, og den ble vanskelig å stoppe. Den nybakte engelske mester måtte selvsagt med på laget til OL for damer.

"Mesterinnen" syntes ikke at han kunne skuffe dronning og mødreland, og dermed bar det rett inn på representasjonslaget. Etter en tids spill sprakk imidlertid ballongen - om det var spilleren som fikk kalde føtter, eller at han/hun rett og slett ble avslørt, vites ikke. Enden på visa ble i hvert fall toårs eksklusjon fra det engelske postsjakkforbundet, og i tillegg måtte han betale reparasjon og ny inngraving av vandrepokalen. Ett er sikkert - så mye oppmerksomhet har aldri blitt noen postsjakkverdensmester til del. Frank

Hovde, som er nybakt internasjonal stormester i postsjakk, kan neppe regne med mer enn en liten notis i lokalavisa.

På tamten kan nevnes at en litt original heder er blitt en svensk postsjakkspiller til del: i 1985 utga det svenske postverket et frimerke med et utsnitt av en mattstilling fra et postsjakkparti. Det dreier seg om partiet Arvid Sundin - Erik Andersson, spilt i en Verdensturnering i Mesterklassen (gr. 974) i 1964: 1.d4 e6 2.e4 d5 3.Sc3 Lb4 4.e5 Dd7 5.Ld2 b6 6.f4 Se7 7.Dg4 g6 8.Lb5 c6 9.Ld3 La6 10.Lxa6 Sxa6 11.De2 Db7 12.Sf3 Tb8 13.Kf2 Lxc3 14.bxc3 c5 15.Db5+ Sc6 16.Tab1 0-0 17.g4 Sa5 18.f5 Sc4 19.f6 Sc7 20.Db3 Dc6 21.Lh6 Tfc8 22.h4 a5 23.h5 a4 24.hxg6 fxg6 25.Sg5 axb3 27.f7+ Kh8 27.Sxh7 bxc2 28.Sf6 cxb1D 29.f8D+ Her ga riktig nok svart opp, men på frimerket er det en detalj fra stillingen etter den forserte fortsettelsen 29...Txf8 30.Lg7+ Kxg7 31.Th7 matt som er avbildet. Så mye norske postsjakkspillere har sponset det norske postverket med i løpet av NPSFs 48-årige historie (ja nettopp: snart blir det 50-års jubileum!), og før den tid også, kunne jo et frimerke med postsjakkmotiv være det minste de kunne gjøre.....

Per Lea er leder av Norges Postsjakk-forbund. Hvis du er interessert i å bli med i en postsjakktur, kontakt Alf Wilberg, Heervn. 11, oppg. 3, 1445 Heer.

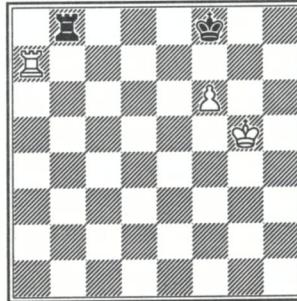
"Elementært, min kjære ..."

Sentrale sluttspill (VI)

Statistisk sett er tårnsluttspillet det viktigste av sluttspillene, siden det er det man oftest vil støte på. Nå skal vi ta for oss de viktigste av dem, og her er det mange halvpoeng å hente for sjakkstudenter som setter seg ned og forsøker å forstå motivene som ligger bak. Å kjenne disse stillingene er nesten like avgjørende som å kunne de grunnleggende mattmotivene, og de burde være en del av alle spilleres grunnleggende ballast.

Et av de mest sentrale sluttspillene med tårn mot tårn + bonde oppstår når den forsvarende kongen greier å blokkere bonden. Først skal vi se på hva som skjer hvis den sorte kongen er så uehdig å bli jaget tilbake til sisteraden.

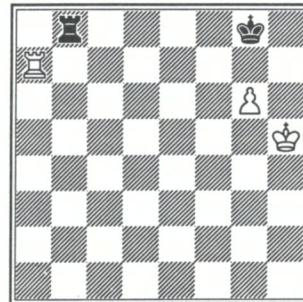
1) f-bonden og kongen inntar sjetteraden

Den verst tenkelige stillingen å forsvere. Selv om kongen til sort er foran bonden, inntar både den og tårnet passive stillinger, og hvit kan få både kongen og bonden til sjetteraden. Med c-, d-, e- og f-bonden er det nok til å vinne.

1.Kg6 Td8 Tårnet er bundet til sisteraden for å hindre 2.Ta8 matt. **2.Th7 Kg8** Sort må avverge Th8+. **3.f7+ Kf8 4.Th8+ Ke7 5.Txd8** og bonden går inn i neste. **1-0**

2) g-bonden og kongen inntar sjetteraden

I ly av forrige eksempel virker sorts passive stilling håpløs, men han blir reddet - av brett-kanten.

1.Kh6 Tc8

Sort kan ikke forlate åttenderaden pga. matt.

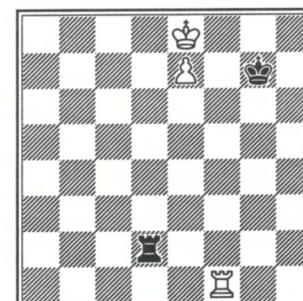
2.Tg7+

Å forhindre sjakkene for så å avansere med bonden vinner heller ikke: 2.Ta6 Tb8 3.g7 Tc8 og hvit har ingen trusler.

2...Kh8 3.Th7+ Kg8 ½-½

Hvit har ikke plass nok til å få frem bonden. Flytter hvit bonden, sjakker sort på sjetteraden. Sort kan rett og slett vente. Dette passive forsaret lykkes også mot randbønder, siden det heller ikke der er plass til å gå inn med bonden.

3) Bonde på syvenderaden - sorts konge ikke foran

Tårnet er bundet til sisteraden for å hindre 2.Ta8 matt. 2.Th7 Kg8 Sort må avverge Th8+. 3.f7+ Kf8 4.Th8+ Ke7 5.Txd8 og bonden går inn i neste. 1-0

Det mest fundamentale, vunnde tårnsluttspillet. Bonden er på nippet til å gå inn, men problemet med å få kongen unna veien gjenstår.

1.Tg1 + Kh7

Etter 1...Kf6 2.Kf8 kan ikke bonden stoppes. Sort taper raskt hvis han lar den hvite kongen gå til et felt der den ikke kan stilles sjakk.

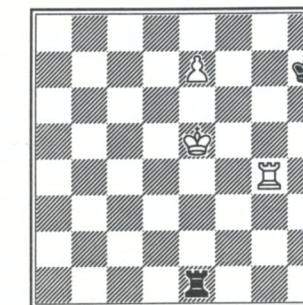
2.Tg4!

Et av de viktigste redskapene innen tårnsluttspill: Brobygging. Med dette trekket forbereder hvit en fin kongeflukt. Hvits konge kan ikke bare gå, f.eks.: 2.Kf7 Tf2+ 3.Ke6 Te2+ 4.Kd6 Td2+ 5.Kc7 Te2 6.Kd8 Td2+ 7.Ke8 og hvit har ikke oppnådd noen ting.

2...Td1 3.Kf7 Tf1+ 4.Ke6 Te1+ 5.Kf6 Tf1+

Hvit vinner etter 5...Te2 6.Tg5 og så Te5.

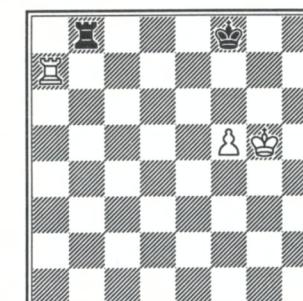
6.Ke5 Te1+

7.Te4

Og nå kan ikke sort forhindre at bonden går inn. Denne blokkulingsmanøvre lar den hvite kongen krysse "havet" av sjakker, og gir brobyggingsmotivet sitt navn. **1-0**

(4) Tårn + bonde mot tårn. Beste forsvar.

Dette er trolig den mest verdifulle stillingen å kjenne i tårn mot tårn + bonde-sluttspill. Hvit truer å spille Kg6 og få den vinststillingen vi har sett på tidligere.

1...Tb6!

Det beste. Sorts remismetode er klar og overbevisende. Det dårligere 1...Tb1 vil bli gjennomgått senere, siden også det er instruktivt.

2,Tf6

Hvit må spille dette før eller senere. Poenget med 1...Tb6! er at den hvite kongen ikke kan komme til sjetteraden uten å gå frem med bonden. Når bonden avanserer først, blir det problematisk å beskytte kongen fra sjakkene.

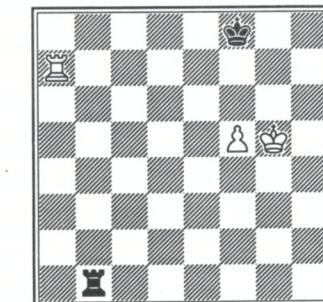
2...Tb1!

Og dette er den *umiddelbare* reaksjonen på bondetrekket. Hvit *må ikke* få plassere kongen sin trygt på g6.

3.Kg6 Tg1+

Og nå får ikke den hvite kongen mer fred. Hovedforskjellen mellom dette og det eksempelet der hvits konge og bonde begge nådde frem til sjetteraden, er at sort har et aktivt tårn. Hvit kan ikke unngå sjakkene uten å oppgi bonden. **½-½**

(5) Kongen inntar sjetteraden før bonden

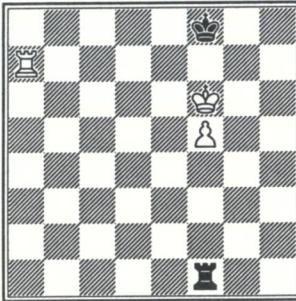

Nå skal vi se hva som hadde skjedd dersom sort hadde spilt 1...Tb1?! i det forrige eksempelet. Her må sort trå varsomt.

2.Kg6! Tf1!

En gylden regel sier at tårnet hører hjemme bak bonden, og det er vanligvis sant - både i angrep og forsvar.

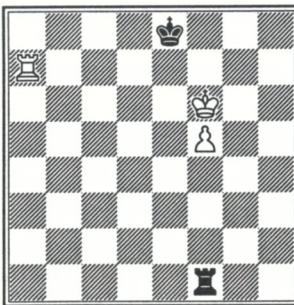
3.Kf6!

Ikke 3.f6?!, da 3...Tg1+ 4.Kf5 Tf1+ 5.Ke6 Te1+ 6.Kd6 Tf1 7.Ke6 Te1+ 8.Kf5 Tf1+ holder remis; som vi har sett tidligere har ikke kongen noen trygg havn. Nå må igjen sort ta en viktig avgjørelse.

3...Kg8!

3...Ke8? er en typisk feil. Går kongen denne veien, ødelegger han for mulighetene til sidesjakter. Generelt sett bør kongen alltid gå til den "korte" siden av bonden, og la tåret få spillerom der det er mest plass.

Analysediagram

4.Ta8+ Kd7 5.Tf8!

5.Kg6 Ke7! stopper bondefremstøtet.

5...Tf2

Sort kan ikke foreta seg noe konstruktivt.

6.Kg7 Ke7 7.f6+ Kd7 8.Ta8!

Ikke 8.f7? Tg2+ 9.Kf6 Tf2+ 10.Kg6 Tg2+ 11.Kh5 Ke7 og sort holder remis.

8...Tg2+

På 8...Ke6 9.Te8+ Kd7 10.f7 Tg2+ 11.Kh6 Th2+ 12.Kg5 Tg2+ 13.Kh4 Th2+ 14.Kg3 går bonden inn til forvandling.

9.Kf8 Tf2 10.f7 Tg2 11.Ta4!

og hvit vinner ved hjelp av brobyggingsmotivet som vi så på i eksempel 3. F. eks.,

11...Tg1 12.Td4+ Kc6 13.Ke7 Te1+ 14.Kf6 Tf1+ 15.Ke6 Te1+ 16.Kf5 Tf1+ 17.Tf4. Nå går vi tilbake til det beste forsvaret:

3...Kg8! 4.Ta8+ Kh7 5.Tf8!

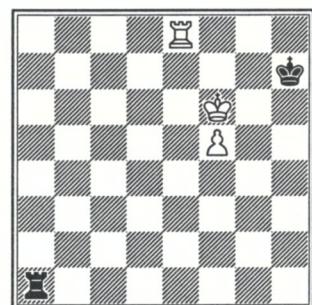
Truer å spille Ke7 og gå med bonden.

5...Ta1!

Den avgjørende forskjellen. Nå som kongen er på den såkalte "kortsiden", kan tåret operere med irriterende sjakker fra "langsiden". Det er viktig å sjakke fra felt så langt fra den hvite kongen som mulig.

6.Te8

For å blokkere sjakkene.

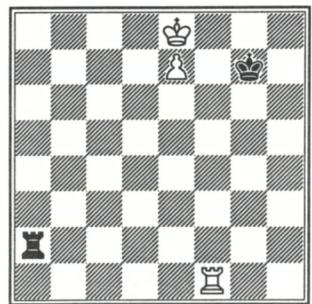
6...Tf1!

For å hindre bonden i å gå.

7.Te7+ Kg8 8.Te8+ Kh7 9.Ke6 Kg7!

Og sort har hindret hvit i å gå med bonden og holder remis. Dette er det viktig å kunne dersom man blir sittende med en slik stilling å forsvere, men har man et valg, er forsvaret med 1...Tb6! mye enklere.

(6) "Langside"-sjakker mot bonde på syvenderaden

BEDRIFTSLEDER OG MEDLEM I NORGES SJAKKFORBUND?

Da har vi en god ide for hvordan du skal gi julehilsenen til ansatte eller forretningsforbindelser et ekstra piff.

La dem få et skrapelodd i Norsk Sjakklotteri til jul!

Lodda kan du bestille gjennom klubben din slik at også den får inntekter, eller du kan bestille direkte fra Norges Sjakkforbund, tlf. 22 15 12 41, fax 22 71 00 07. Klubben vil også da få sin andel. Vi er overbevist om at dette er en hilsen som de fleste vil huske og sette pris på. Skrapelodd er spennende og hvert lodd gir sjanse til gevinst!

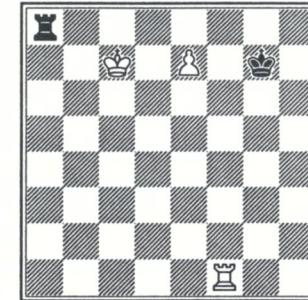
Norges Sjakkforbund &
Norges Sjakkforbunds Ungdom

Dette ser kanskje ikke så veldig forskjellig ut fra forrige eksempel, men det er faktisk et halvt poengs differanse...

1...Tb8+ 2.Kd7 Tb7+ 3.Kd6 Tb8

Etter 3...Tb6+ 4.Kc7 Te6 5.Kd7 lykkes hvit med å gå frem med bonden. Her ser vi at sort ved å være ett felt nærmere hvits konge, ikke greier å skille kongen og bonden. Sort er på langsiden, men ikke langt nok vekk!

4.Kc7 Ta8

Sort installerer seg på den nødvendige avstanden og truer nå å holde remis ved sidesjakter.
5.Ta1!

Slik vil hvit tvinge sorts tårn bort fra forsvarslinjen. Sort må foreta et dystert valg.

5...Th8

5...Txal 6.e8D resulterer også i et tapt sluttspill, selv om det, om man skal være korrekt, er det beste forsvaret.

5.Kd7 Kf7 7.Tf1+

og bonden forvandles til dronning. 1-0

Her overlever sort igjen, takket være de "lange" sjakkene.

1...Ta8+

På 1...Td2? vinner hvit med 2.Tg1+ og 3.Tg4! - brobygging - se eksempel 3.

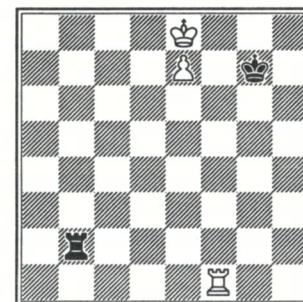
2.Kd7 Ta7+ 3.Kd6 Ta6+ 4.Kd5 Ta5+ 5.Kc6 Ta6+ 6.Kb7

Hvit kan ikke både unngå sjakkene og samtidig forhindre at det sorte tåret sniker seg bak bonden.

6...Te6

Remis. Prisen for å komme utenfor skuddhold, er den siste bonden.

(7) "Langside"-sjakker (men ikke lange nok) mot bonde på syvenderaden

Jonathan Tisdall

La oss møtes i sjakklubben i 1994!

REGELSPALTEN

ved NSF's Reglementsutvalg (RU)

Av Øystein Brekke

Spalten takker for flere innholdsrike brev med regelspørsmål. Her er noen aktuelle saker:

Rett til å trykke på klokka?

Tor Hauge, fra Langhus (Ski), spør:

"Tillates en spiller som ikke har trykket på klokken før motstanderen har utført sitt trekk, å gjøre dette etterpå? M.a.o.: Har spilleren anledning til å starte motstanderens klokke mens han selv er i trekket?"

Haug gjengir også formuleringen i § 12.3 i spillereglene (norsk oversettelse): "Senere i partiet skal hver av spillerne stanse sin klokke og starte motstanderens hver gang de har utført et trekk"

"Kanskje er dette å forstå som en generell veiledning om fremgangsmåten ved spillet som ikke nødvendigvis betyr at man *plikter* å stanse sin egen klokke?", spør Hauge.

Hans Olav Lahlum, Gjøvik (kretsdommer), setter saken på spissen med følgende situasjonsbeskrivelse og spørsmål:

"Hvit gjør sitt 40. trekk, men trykker ikke på klokken. Svart (som er i tidsnød) gjør raskt sitt trekk og trykker på den umomstilte klokken. Deretter

forlater han spillelokalet, i trygg forvissing om å ha klart tidskontrollen. Når svart vel er utenfor synsvidde, benytter hvit seg av sin rett til å trykke på klokken! Har svart tapt på når klaffen hans faller?"

SVAR: Til det siste spørsmålet et klart NEI, særlig i forhold til innledningen i FIDEs spilleregler om løsninger basert på bl.a. rimelighet og logikk. Til Hauge blir svaret forsiktig JA. Selve regelformuleringen (§ 12.3) gir spilleren rett til å trykke på klokken etter å ha utført trekket, men dette må åpenbart skje i

umiddelbar tilknytning til selve utførelsen av trekket. Regelen må oppfattes slik at en spiller har rett til å få trykke på klokka selv om vedkommende f.eks. er litt langsom i bevegelsene.

Formuleringen i punkt 9c) i lysnjakkreglene om rett til å trykke på klokka må etter RUs mening fortolkes tilsvarende som i selve FIDEs spilleregler.

I praksis er det kunstig om en spiller trykker på egen klokke når vedkommende selv er i trekket igjen.

Slår du kongen?

Kretsdommer Yngvar Hartvigsen i Luster serverer en type situasjon som lett kan oppstå i lysnjakk, slik de nye lysnjakkreglene er formulert:

"Sort truer matt i ett trekk, men hvit er i trekket og gir en sjakk (som han ikke annonserer). Sort fortsetter med å sette hvit matt (som annonseres høyt og tydelig!), mens hvit på sin side (mer eller mindre forfjamset) slår den sorte kongen (og stopper kanskje klokken)." Svart påstår nå å ha vunnet, kfr. § 10.1 i FIDEs spilleregler: "Partiet er vunnet av den spiller som har satt sin motstanders konge matt. Dette avslutter partiet umiddelbart." Hvitt viser til at svart har utført et ulovlig trekk, noe som etter pkt. 14 d) i lysnjakkreglene medfører tap. Svart svarer at dette etter samme punkt bare gjelder dersom spilleren forlanger seieren før han selv har utført siste trekk. Hvitt skulle altså ha stanset klokka uten å slå kongen. Svart har faktisk vunnet både ved å sette matt og ved at hvit har utført det ulovlige trekket å slå kongen..."

Svar: Det er jo riktig som Hartvigsen påpeker, at de nye lysnjakkreglene, gjengitt i Norsk Sjakkblad nr. 2 og gjeldende i Norge fra 1.4.93, ikke lenger har med noen formu-

NORSK SJAKKLOTTERI 1993-94

Tillatt salgsperiode: 3/7-1993 til 1/7-1994.

Vi er nå inne i andre salgsrunde som går fram til 1. februar 1994, og pr. denne dato skal vi ha en tilbakemelding fra hver enkelt klubb om hvordan dere ligger an.

Vi har sikre rapporter på at over en tredel av våre 40.000 lodd er solgt pr den 1. desember, og sjøl om vi kanskje burde ligget bedre an er målet fortsatt: Utsolgt lotteri!

I alt har vi altså 40.000 lodd à kr. 20 som skal selges. For hvert lodd et klubbmmedlem selger, vil klubben kunne beholde kr. 6,-. En klubb som selger f.eks 335 lodd vil kunne tjene over 2.000 kroner. Og det går fortsatt an å bestille flere lodd.

DET ER NÅ JOBBEN MÅ GJØRES!

Derfor er "hvordan går loddsalget" det første som sies på hver eneste klubkveld i høst.

NORGES SJAKKFORBUND & NORGES SJAKKFORBUND UNGDOM

lering om at det er tillatt å slå motstanderens konge. Dette har i lysnjakk ellers vært, og er fortsatt, spillernes normale måte å straffe det ulovlige trekket å la sin egen konge bli stående i sjakk. RU har behandlet denne saken og vedtatt at en fortsatt godtar den innarbeidede praksis at en spiller vinner i lysnjakk ved å slå motstanderens konge, når denne har gjort et annet trekk og latt kongen bli stående i sjakk.

Når klaffen faller

Tilbake til vanlig turneringssjakk. Vi skrev om klokke-dømming i Regelspalten i nr. 6 og gjengen § 12.2 i spillereglene om at turneringslederen, alternativt spillerne selv, kan påpeke når en klaff faller for oppbrukt spilletid.

Hans Olav Lahlum følger opp med følgende situasjonsbeskrivelse:

"Turneringslederen (av typen "Gir blaffen") er ikke til stede under en dramatisk tidsnød. Under rekonstruksjonen sverger 200 upartiske og pålitelige vitner på at hvits klaff fallt før tidskontrollen var passert, men svart ikke oppdaget det før hans egen klaff fallt noen trekk senere. Har hvit tapt partiet på tid?"

Svar: Nei! Det er faktisk et viktig prinsipp at vitner (tilskuere og andre spillere) ikke kan oppstre som dommere. Slike "vitner" kunne f.eks. utmerket godt velge å følge med i partier der en selv hadde sympa-

Vissste du at det i Norges Sjakkforbund er 92 kretsdommere og 11 forbundsdommere (hvorav 9 er internasjonale dommere)?

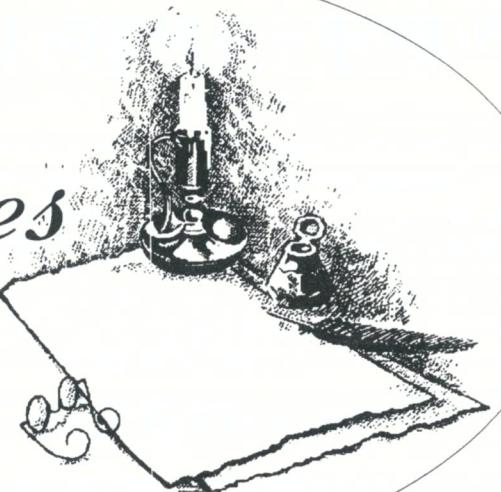
tier og overse andre situasjoner. Heller ikke dommere og andre regelkyndige blant deltagere eller tilskuere må blande seg inn i turneringsledelsens utførelse. Det eneste måtte være diskret å gi turneringsledelsen et hint hvis denne "sover".

Vitner kan derimot være avgjørende nyttige i situasjoner som oppstår hvis en spiller protesterer overfor en turneringslederavgjørelse eller et krav som motstanderen gjør gjeldende (f.eks. klafffall eller rørt brikke).

FIDEs spilleregler er gjengitt i NSF's Års- og Håndbok (hos alle klubber) og i "Håndbok for NFSU". RUs fortolkninger gjengitt i spalten er offisielt gjeldende i turneringer i Norges Sjakkforbund og NFSU.

Spørsmål sendes til NSF/RU, Frennings vei 3, 0561 Oslo.

Lesernes sider

"Moderne postkasser"

Hei, dere er stadig på jakt etter stoff, kan dette være noe?

For PC-bruker med telefonmodem finnes det muligheter (billige) til å melde seg på såkalte BBS (Bulletin Board Systems) som rett og slett er datamaskiner man kan ringe opp, til å legge inn meldinger i forskjellige konferanser. Med andre ord "moderne postkasser".

De fleste konferanser er rett og slett bare steder hvor man treffer meningsfeller på alle områder, alt fra kultur, vitenskap, data og, ja også sjakk.

I USA drives en konferanse CHESS-1, hvor jeg har lest hva andre bedriver. I snitt kommer det inn ca. 30 meldinger i døgnet fra sjakkspillere, og her spiller man, gjerne med en eller flere samtidig. Det finnes også en turneringsleder som holder orden på flere kategorier turneringer (så vidt jeg har forstått).

For alt jeg vet kan jo dere i Norsk Sjakkblad være vel informert om dette, men dog, informasjon om alternative spillemiljøer kanskje gi idéer for andre. Selv spiller jeg "faxsjakk" med et par klubbmedlemmer, uforpliktende, og med det tempo som passer for den enkelte.

Når det gjelder kostnader for å "joine" BBS som ovenfor, kan jeg gjøre flg. anslag:

PC: 10.000 (som man kanskje har fra før)
Modem: 4.000
Reader: 300
Avgift: 200 pr år til Euronet i Norge

Man ringer ikke USA direkte. En database (Euronet) i Norge "tar ned" konferansen en gang i døgnet, og Reader-programmet ringer opp og laster ned meldingene som en fil. Likeledes lastes dine meldinger som en fil tilbake. Du blir derfor bare belastet med tellerskritt for et par minutter, og kan lese mengder av "post" i fred og ro etter at Reader-programmet har lagt på "røret".

Hilsen *Rune Bratfoss*

Tusen takk for et spennende bidrag. Dette er det nok mange som vil fatte interesse for. Red.

Sjakk på PC - liten rettelse

Yngvar Hartvigsen takker for at NSB tok inn artikkelen hans om datasjakk i nr. 4 i år. Han skriver: "Jeg synes likevel man yter artikkelen en smule urett ved å la den ledsage av den totale ratinglisten fra SSDF. Den inneholder jo både PC-program og sjakk-computere, og er nokså uoversiktlig pga. de mange ulike versjoner av samme program. Mitt poeng i artikkelen var å begrense med til PC-program, og videre omregne alle ratingall til ytelsen på den mest aktuelle PC, med prosessor 486/33 DX. Jeg håper man kan komplettere artikkelen ved å trykke den ratinglisten som da fremkommer."

(Betenkingstid 2 t / 40 trekk) (3 min pr trekk).

Chess Genius 1.0	2260
MChess Pro 3.1-12	2250
MChess 1.1-7	2195
Fritz 2.0	2150
Rex 2.3	2095
Psion 2.13	2085
Hiarcs Master 1.0	2085
GrandMaster Chess	2085
Zarkov 2.5	2080
Fritz 1.0	2065
Zarkov 2.6	2050
ChessMaster 3000	2025
ChessMaster 2000	1990
Sargon III	1775
Cyrus	1725

stirre som hypnotisert på f7; den svarte kongefløyen virker jo helt naken! Som sagt, som gjort.

8.Lxf7+ Kxf7 9.Sg5+ Ke8 10.e6 Dc7?

Her må ...Sd5 være bedre. Men det blir tungt for svart uansett.

11.Sc3 a6 12.Sf7 Tg8

Alternativet 12...Lxe6 13.Sxh8 holder ikke, da hvit truer å vinne enda en offiser med d5. Svart får derfor ikke nok tid til å hente tilbake springeren på h8. (Sort kunne ha forsøkt 13...Lg8?!, hvorpå hvit må slite for å beholde Sh8, selv om det sannsynligvis vil ta for mye tid for sort å fange den. - jt.)

13.d5 Sè5 14.Sxe5 dxe5 15.Dh5+ g6
16.Dxh7 Tg7 17.Dh8 e4 18.Lh6 De5 19.0-0
Sc4 20.Sxe4 Dxe4

Svart kan alternativt slå på b2, men stillingen er håpløs.

21.Lxg7 Df4 22.Tac1 Sd6 23.Tc3

og svart ga opp. Trusselen Tf3 kan ikke pareres. 1-0
Kom: Hugo Parr.

Sjakkforum

Det urgamle offer på f7.

Nittedal Sjakkklubb arrangerte klubbmesterskap i slutten av oktober, som hurtigsjakkturnering over 6 runder. Vi hadde 15 deltakere. Kjell Yndesdal ble klubbmester foran Erik Parr på kvalitet, begge med 5 av 6 poeng. (Undertegnede ble nr. 3, foran to andre, alle med 4 av 6 poeng.)

I klubbmesterskapet forekom et siciliansk parti med tidlig offer på f7, som viste seg uimotståelig. Erik og jeg har sett endel på partiet, og har ikke funnet noen enkle måter for svart å vri seg unna. Jeg håper redaktøren, og kanskje leserne, kan ha glede av partiet, og kanskje bringe forslag til hvordan offeret kan gjendrives?

Med vennlig hilsen, *Hugo Parr* (far til Erik

H. Parr - M. Digernes
Nittedal Klubbmesterskap, 1993

1.e4 c5 2.c3 Sf6 3.e5 Sd5 4.d4 cxd4 5.cxd4 Sc6 6.Sf3 d6 7.Lc4 Sb6 Her foreskriver teorien Lb5, ettersom ...Da5+ ikke er mulig lenger med springeren på b6. Men jeg begynte å

Svar: Tusen takk for brevet. Det var noe misitenkelig kjent ved denne åpningsvarianten, men nå som hukommelsen er begynt å gå fløyen, måtte jeg gå til sjakkbiblioteket for å sjekke. Offeret er blitt spilt tidligere, men selv om det setter sort på en plagg som prøve, har det rykte på seg for å være usunt. Sorts avgjørende feil kom i det 9. trekket. Kongen måtte gå til g8 for å forsvare tårnet og kongefløyen. Da vil hvit vinne mye tid mens sort fullfører utviklingen for å komme ut av sin hardt trenge stilling, men hvit har ikke lenger så mye å angripe.

Etter sorts tabbe i det 9. trekket, får han en dødelig stilling, som hvit utnytter eksemplarisk. De praktiske og psykologiske aspektene må all-

tid tas med i beregningen, men jeg tror likevel ikke at de veier opp for variantens grunnleggende usunnhet.

Nedenfor følger tre relevante partier. Unge Ferdinand Hellers gir i det første partiet et godt eksempel på hvordan sorts forsvar fungerer, mens hvits praktiske sjanser utfolder seg i det andre. Det siste partiet viser en meget fornuftig løsning, der sort gir tilbake noe materiell for å oppnå en trygg fordel. JT

B. Vella - F. Hellers
Junior-EM Groningen, 1984

1.e4 c5 2.c3 Sf6 3.e5 Sd5 4.d4 cxd4 5.cxd4 d6 6.Sf3 Sc6 7.Lc4 Sb6 8.Lxf7+ Kxf7 9.Sg5+ Kg8 10.e6 De8 11.d5 Sd8 12.Sc3 g6 13.a4 Lg7 14.a5 Sc4 15.f4 b5 16.Dd3 b4 17.Dxc4 bxc3 18.bxc3 La6 19.Db4 Tc8 20.Lb2 h6 21.Sf3 Sb7 22.Sd4 Sc5 23.Kd2 Sd3 24.Da3 Lxd4 25.cxd4 Db5 26.Tab1 Sxb2 0-1

D. Savereide - O. Leontxo
London open 1984

1.e4 c5 2.Sf3 Sf6 3.e5 Sd5 4.c3 Sc6 5.d4 cxd4 6.cxd4 d6 7.Lc4 Sb6 8.Lxf7+ Kxf7 9.Sg5+ Kg8 10.e6 Sd5 11.0-0 De8 12.Df3 Sf6 13.d5 Se5 14.Db3 b5 15.f4 Sc4 16.Sc3 Sb6 17.Le3 Lb7 18.Lxb6 axb6 19.Tfd1 h6 20.Sf7 Th7 21.f5 Tc8 22.Td4 Tc5 23.Tad1 Sd7 24.Se4 Se5 25.Sxe5 dxe5 26.Tb4 Tc4 27.Txc4 bxc4 28.Dxb6 Da4 29.Sc3 Da6 30.Dc7 g6 31.Dxe5 gx5 32.Dxf5 h5 33.Tf1 Da8 34.Tf4 Lg7 35.Txc4 Lxc3 36.Txc3 Lxd5 37.Tg3+ Tg7 38.Df7+ 1-0

Fischer - Dischinger
Tysk studentmesterskap (6), 1987

1.e4 c5 2.c3 Sf6 3.e5 Sd5 4.d4 cxd4 5.cxd4 d6 6.Sf3 Sc6 7.Lc4 Sb6 8.Lxf7+ Kxf7 9.Sg5+ Kg8 10.Df3 De8 11.e6 Sd8 12.d5 h6 13.Sh3 Sxd5 14.Dxd5 Dc6 15.Sc3 Lxe6 16.Dxc6 bxc6 17.Sf4 Lf7 18.h4 e5 19.Sd3 Lg6 20.Ke2 Se6 21.Le3 Sd4+ 22.Kd2 Sf5 23.Th3 Le7 24.h5 Lh7 25.f4 Sxe3 26.Txe3 Tf8 27.g3 g5 28.fxe5 d5 29.Se2 c5 30.Se1 Kg7 31.Ta3 Ta8 32.Ta5 Thb8 33.b3 a6 34.Sc2 Tb5 35.Txb5 axb5 36.a4 bxa4 37.bxa4 Kf7 38.Se3 Ke6 39.Sg4 Le4 40.Ke3 Lf8 41.Sc3 Lf5 42.Sb5 Tc8 43.Sd6 Lxd6 44.Sxh6 Lxe5 45.Tf1 d4+ 46.Kd2 Le4 47.Te1 Kd5 48.g4 Lf4+ 49.Kd1 d3 50.Sf5 Lf3+ 0-1

Fischer - Spasskij, del IV

Mannen som startet debatten om den kritiske analysestillingen i partiet mellom Robert Fischer og Boris Spasskij fra matchen i fjor, David Syvertsen (DS), har skrevet inn med ytterligere analyser.

20.exf6+! Sxf6(!)

DS påpeker ganske riktig at dette er et forsvar man må ta på alvor, noe som er udiskutabelt etter at Rune Handberg gjendrev 20...Kf7 i NSb 7/93. 20...Sxf6 var et trekk jeg ikke hadde vurdert særlig nøye, siden kongen til sort da blir stående enda mer utsatt, og a8, f2, f6 og til og med h8 henger eller står i fare for å henge. Men hvit kan bare ta en ting om gangen, noe som gjør livet litt vanskeligere. Jeg vil likevel prøve å bevise at min umiddelbare reaksjon var riktig, med konkrete analyser (JT).

21.Tae1+? (DS).

Dette er en fin idé som fører til fascinerende varianter, men til syvende og sist tror jeg at å sjakke kongen til f7 hjelper sort i forsvaret. Et innlysende alternativ er 21.Dxa8, men etter 21...Tf8! får sort organisert et forsvar.

21...Kf7

21...Lxe1 22.Lxf6+ Kd7 23.Lxh8! og sort kan unngå den umiddelbare katastrofen, men kongen blir for naken, etter f.eks. 23...Lb7 24.Df7+ (DS).

22.Txf2

22.Dxa8 Tf8 hjelper sort med å koordinere stillingen.

22...Lf5 23.Db3+

23.g4 The8 24.Txe8 Txe8 25.gxf5 g5! og sort burde overleve.

23...Kf8

Dette er forsert. Hvis 23...Kg7 24.Te7+ Kh6 25.Lc1+ Kh5 26.Txf5+ gxf5 27.Dh3+

Kg6 28.Dh6 matt - JT.

24.Tfe2!

Ikke 24.Txf5 gxf5 25.Te6 Te8! og hvits angrep er brutt.

Her hevder DS at sort er ikke har noe forsvar mot Te7. Det må vi se nærmere på.

24...Tg8!

DS gjør en grundig jobb med å vise at dette er det beste forsvarret:

A) 24...Sg4 25.Lxh8 Sf2+ 26.Txf2 Dxf2 27.Dxb4+ Kg8 28.Ld4 Dxc2 (28...Dh4 29.Dc4+ Kf8 30.Lg7+ vinner dronning -JT.) 29.De7 matter.

B) 24...Dd6 25.Le5! Db6 (25...De6 26.Dxe6 Lxe6 27.Lxf6)(25...Dd5 26.Dxb4+! Kf7 27.Lxf6 Kxf6 28.De7+ matt.) 26.Db2 B1) 26...Te8 27.Lxf6 Txe2 28.Txe2 Tg8 (28...Db5 29.Lg7+!) 29.De5 vinner. JT; B2) 26...Kf7 Nå vinner 27.Ld4! med trusselen Te7+.

C) 24...Td8 25.Te7 Sd5 26.Dxd5!! Txd5 27.Te8+ Kf7 28.Tle7+ matt.

D) 24...Se4 går over i ...Sg4-varianten.

25.Te7

25.Lxf6 Dxf6 26.Dxb4+ Kg7 27.Te7+ Kh8 vinner for sort.

25...Tg7 26.Txg7 Kxg7 27.Te7+ Kh6

27...Kh8?? 28.Df7 vinner. Nå kommer en ny, meget interessant stilling. Denne typen kongejakt for en ofret offiser er ganske tematisk, og analyser av slike stillinger er utmerket for å utvikle angrepsteknikk og intuisjon. Det er vanskelig å avgjøre hvor sterkt det hvite angrepet egentlig er.

28.Dg3+?

Truer Lc1+, Df4/h4+.

28...g5!

28...Tg8 29.Df4+ g5 (29...Kh5 30.Lxf6 Dxf6 31.Txh7+ matt) 30.Dxf5 Tg6 31.Lxf6 Dxf6 32.Dg3 matt.

29.h4!

29.Lc1 Tg8 30.Dh4+ Sh5 og sort kan

forsvere seg. Så langt er alt greit. Bortsett fra noen små justeringer er jeg helt enig med DS, hvis analyse har vært overbevisende, med mange pene bivarianter. Men nå må jeg gå videre på egen hånd, da jeg ikke ser noen gjendrivelser av trekket...

29...Sg4!

DS kronet sin analyse med den naturlige varianten 29...Tg8 30.hxg5+ Tgx5 (30...Kh5 31.Dh2+ Kxg5 32.Lc1+ matter.) 31.Lc1, da hvit vinner. Det alternative forsvertet 29...Lg4 ser ut til å strande på 30.hxg5+ Kxg5 31.Tg7+ Kh6 32.Tf7 (JT). Men nå er det vanskelig å finne en vinst, og sort truer med å bruke feltet f2 til motspill. Etter mange og lange anstrengelser, byr jeg på:

30.hxg5+ Kxg5 31.Tg7+ Lg6 32.Lc1+ Kf6 33.Lb2+ Kg5 med remis ved evig sjakk.

Betyr det at 20...Sxf6 ikke bare er det tøffeste forsvertet, men at det holder til remis? Som nevnt ovenfor er jeg skeptisk av mange grunner, og jeg tror det finnes en vinst for hvit, etter

21.Txf2+?

Dette er både det enkleste, og (tror jeg) det beste. Kongen til sort står dårligst på e7, og hvits angrep burde avgjøre partiet:

21...Lf5 22.g4! Se4

Eller 22...Thc8 23.gxf5 Dc6 24.Te1+ Kf7 25.fxg6+ og f6 faller.

23.Te2 Thf8 24.Txe4+! Lxe4 25.Dxe4+ De6

Etter 25...Kd7 er 26.Td1+ Kc7 27.Le5+ døden.

26.Db7+

og sort kommer til å tape mange brikker.

Konklusjonen er igjen at Fischers planlagte i det minste var sunt, og kanskje holder til seier - i hvert fall inntil noen skriver inn og beviser det motsatte. JT

Kafésjakk i Oslo?

To år på rad har det nystartede NM i kafésjakk gått av stabelen i Bergen, under Jan Arild Breisteins ledelse. Nå undrer arrangøren på om ikke turneringen ville glede enda flere spillere der som den til neste år fant sted på en hovedstadskafé. Folk som har ideer til spillelokaler eller aktuelle sponsorer kan ta kontakt med NSb.

I romantikkens ånd

Det åttende partiet i "The Times World Championship" skulle bli et eventyrlig parti, av en type man sjeldent ser i VM-matcher lenger. En skjønnhetsfeil mot slutten forandrer utfallet av partiet, men skjemmer ikke så mye, da remis var et nesten rettferdig resultat etter Kasparovs åndelige forsvarsspill.

N. Short - G. Kasparov

London (8), 1993

Siciliansk, Najdorf-varianten

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 a6 6.Lc4 e6 7.Lb3 Sbd7 8.f4 Sc5 9.e5 dxe5

Ifølge de tilgjengelige databaser er 9...Sfd7?! mer populært. 10.fxe5 Sfd7 11.Lf4 b5 12.Dg4 h5 12...g5 13.Lg3 h5 14.De2 h4 15. Lf2 Dc7 16.0-0-0 Dxe5 17.Dd2 Sxb3+ 18.axb3 Sf6 19.Kb1 Ld7 ble spilt i Borkowski-Sulipa. 13.Dg3 h4 14.Dg4 g5 14...Db6?! ble foreslått av GM Glenn Flear i bulletinen. Men etter 15.0-0-0 Lb7 16.Thf1 0-0-0 blir svekkelsen av f7 stillingens kjernekjønkt. 15.0-0-0! Ikke 15.Lxg5? Sxe5 16.Df4 Sed3+! 17.cxd3 Sxd3+ 18.Kf1 Sxf4 19.Lxd8 Kxd8 som vinner for sort. Dette er poenget bak sorts åpningsspill. 15...De7

15...gxf4?! er meget risikabelt. 16.Sxe6 Sxe6 17.Lxe6 fxe6 (17...Ta7 18.Lxf7+ og hvit vinner, ble angitt i bulletinen, siden 18...Kxf7 19.e6+ gir hvit et overveldende angrep. Nå: A) 18.Dxe6+ De7 (18..Le7 19.Se4 Kf8 20.Thf1 De8 21.Txf4+ Kg7 22.Tg4+ Kh7 23.Df5+ Kh6 24.Td6+! matter.) 19.Dc6 Tb8 (19...Lg7 20.Sd5) 20.e6 med kompensasjon. (20.Sd5?! Th6);

B) 18.Dg6+ ble angitt i bulletinen, men jeg er ikke sikker på om det er det beste.

18...Ke7 19.Td6

B1) 19...Sxe5 20.Dg5+ Kxd6 21.Dxd8+ og hvit vinner materiell, f.eks. 21...Kc6 (21...Sd7 22.Td1+ Kc6 23.Txd7) 22.Df6, men

B2) 19...Lh6?! 20.Txe6+ Kf8 21.Td1 (21.Df5+ Kg8 22.Tg6+ Lg7 virker ikke overbevisende, kanskje er 21.Sd5?! bedre.) 21...Lg7 og sort kan muligens forsøre seg.

På 15...Sxb3+ 16.axb3 gxf4 17.Sxe6 Da5 (17...fxe6 ville bli svært likt 16...Sxe6.) 18.Kb1 Sc5 (18...Sxe5 19.Sg7+ Lxg7 20.Dxg7 Sg6 21.The1+ Le6 22.Txe6+ fxe6 23.Dxg6+ vinner.) 19.Sg7+ Lxg7 20.Dxg7 Tf8 21.b4! og hvit vinner (Adams og Mortazavi). Avslutningsvis ble 15...Th6?! angitt av Kasparov etter partiet som en mulig forbedring. 16.Sc6!!

Hvit kunne velge mellom en rekke fristende trekk, men fant den sterkeste, og minst opplagte, fortsettelsen. Alternativene var 16.Ld5?!

A) 16...exd5 17.Sxd5 (17.Sf5? Sb6! 18.Lxg5 Lxf5 19.Dxf5 Dxg5+ 20.Dxg5 Lh6 og sort vinner. Også 17.e6 møtes av 17...fxe6 18.Sxd5 exd5 19.The1 Se4 (Flear.) 17...Sb6! og sort forsører seg.

B) 16...gxf4?! 17.Lxa8 Sxe5 18.De2 Lg7 og hvit står best - bulletinen.

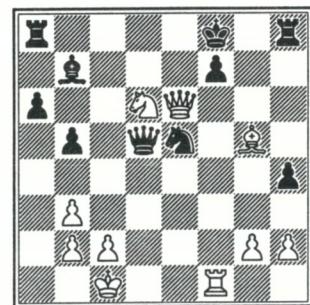
16.Kb1!! A) 16...Sxb3 17.Lxg5 Db4 18.Sxe6!

Adams og King.;

B) 16...gxf4 17.Sc6 Sxe5 18.Sxe5 Lb7 19.The1 og sorts konge får det fryktelig ubehagelig i sentrum.

C) 16...Lb7! virker som det beste svaret. Bulletinen foreslo 17.Sxb5, men etter 17...axb5 18.Sxb5 gxf4 19.Sd6+ Kd8 20.Sxb7+ Sxb7 eller 19.Sc7+ Kd8 20.Sxa8 Lxa8 er stillingen i beste fall uklar.

16...Sxb3+ 17.axb3 Dc5 18.Se4 Dxc6 19.Lxg5 Lb7 20.Td6!! Lxd6 20...Dxe4? taper: 21.Txe6+! Le7 22.Txe7+ Kf8 23.Dxd7. 21.Sxd6+ Kf8 22.Tf1 Sxe5 23.Dxe6 Dd5

24.Txf7+!!?

24.Lh6+ gir ikke mer enn remis: 24...Kg8 25.Txf7 Dxe6 (Men ikke 25...Txh6? 26.Tg7+!! Kxg7 27.Sf5+ og hvit matter.) 26.Tg7+ Kf8 27.Tf7+ med evig sjakk. Plaskett hevdet at det enkle 24.Df6?! vant, og det kan godt være riktig. Her følger noen varianter:

A) 24...Th5 25.Lh6+ Txh6 26.Dxh6+ Ke7 (26...Kg8 27.Sf5 Sd3+ 28.cxd3 De5 29.d4) 27.Df6+ Kd7 28.Sxb7;

B) 24...Th7 25.Lh6+ (25.Tf5?! går trolig over i variantene med 26.Tf5.) 25...Kg8

B1) 26.Sf5?! Dette trekket var det den amerikanske stormesteren Larry Evans som fant og analyserte.

B11) 26...Te8 fulgt av 27.Td1 De6 (27...Dc6 28.Td8 Sg6 29.Sd6 vinner, eller 27...Dxd1+ 28.Kxd1 Sg6 29.Ld2 og trusselen om Sh6+ burde gi hvit vinstangrep.) 28.Td8 Sg6 29.Se7+!;

B12) 26...Sg6?! (mitt forslag) gir bedre forsvarsmuligheter. 27.Td1 Dxd1+ (27...Dc5 28.Td8+ Txd8 29.Dxd8+ Sf8 30.Se7+) 28.Kxd1 Le4! letter på det umiddelbare angrepet. (28...Lxg2 ser for risikabelt ut, f.eks. 29.Ld2 a5! 30.Lc3 b4 31.Sh6+ Kf8 32.Dd6+ Ke8 33.Sg8!) 29.Sd6 Txh6 (29...Lxg2! 30.Sxf7 Le4 ligner svært på varianten med 26.Tf5 i stedet for 26.Sf5.) 30.Dxf7+ Kh8 31.Sxe4 går igjen over i 26.Tf5-varianten.

Hvit blir stående klart best, men det er vanskelig å anklage Short for hans avgjørelse, som også ser meget lovende, og sikrere, ut.

B2) 26.Tf5!?

B21) 26...De6 27.Tg5+ Sg6 28.Txg6+ vinner.

B22) 26...Dxg2?! Dette virker merkelig, men er nok best.

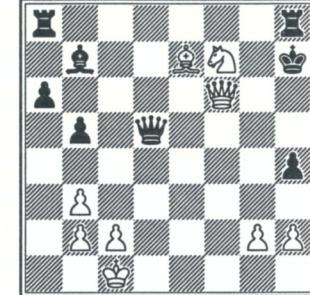
B221) 27.Txe5! Dg1+ 28.Kd2 Txh6 29.Tg5+ (29.Dxh6 Dd4+) Dxg5+ 30.Dxg5+ Tg6;

B222) 27.Tg5+ Sg6 28.Txg2 Lxg2 29.Sxf7 Le4 30.Sg5 Txh6 og sort er ikke død ennå. Sammenlign denne varianten med dem som oppstår etter Evans' 26.Sf5.;

B23) 26...Txh6 27.Dxh6 De6 28.Dxe6 fxe6 29.Txe5 Ld5 30.c4 og hvit burde vinne.

24...Sxf7 25.Le7+ Kg7 26.Df6+ Kh7 27.Sxf7

Nyttårforsett: Lær venner og naboen sjakk!

27...Dh5! 28.Sg5+ Kg8 29.De6+ Kg7

30.Df6+ Kg8 31.De6+ Kg7 32.Lf6+ Kh6 Ikke 32...Kg6??, da blir det matt etter 33.Lxh8+ Kxg5 34.De5+.

33.Sf7+

33.De7 Tag8 (33...Kg6 34.Df7+ Kf5 35.De6+ Kg6 36.Lxh8+) (33...De8 34.Dg7+ Kh5 35.Se6!) (33...Dg6 34.Sf7+ Kh5 35.De5+ Kg4 36.h3+) 34.Sf7+ Kg6 35.Sxh8+ Txh8 36.Lxh8 Dg5+ 37.Dxg5+ Kxg5 fører til et sluttspill som vil bli diskutert i neste kommentar.

33...Kh7 34.Sg5+

34.Sxh8 Txh8 35.Dd7+ (Et forsøk på å unngå dronningavbytte, men heller ikke det er helt overbevisende. 35.Lxh8 Dh6+ 36.Dxh6+ Kxh6 37.g3 hxg3 38.hxg3 Ld5 og sluttspillet er remis, iflg. Kasparov. F.eks. 39.Kd2 Lf7 40.Kd3 Lg6+ 41.Kd2 Lf7 og hvit kan ikke oppnå c4.) 35...Kg6 36.Lxh8 Lxg2?! eller til og med 36...Dg5+?! og hvit kan ikke hevde å ha vinsten inne.

34...Kh6 35.Lxh8+ Dg6 36.Sf7+ Kh7

37.De7 Dxg2?

Et trekkt som fikk ros for sin djervhet - og for at det førte til suksess. Faktisk var det Kasparovs første forsvarstabbe. 37...Kg8! ble foreslått av Kasparov etter partiet. Etter 38.Dxb7 Tf8 39.Se5 Tf1+ (39...Dh7 40.Dxa6) 40.Kd2 Dd6+ ser ut til å gi sort evig sjakk.

38.Le5?

I tidsnøden begår Short sin første, definitive feil i partiet. Etter 38.Ld4! kan ikke sort forsøre seg. Noen tar kanskje det for gitt med et enkelt blikk på stillingen, men her er noen varianter som beviser sorts uunngåelige endelikt.

A) 38...Dh1+ ble ganske riktig forkastet av Norwood: 39.Kd2 Dxh2+ 40.Kc3 Tc8+

SJAKKURS

5-ukers sjakkurs i Sjakkklubben Stjernens lokaler i Seilduksgt. 11, 0553 Oslo. Kurset er åpnet for alle, men passer best for de med litt øvelse. Hovedvekt vil bli lagt på strategisk midtspill og sluttspill.

5 ganger á 2 timer.

Start mandag 10. januar 1994 kl. 18.30.

Pris: Kr. 200,- for voksne,
kr. 100,- for barn.

Kursleder: Pål-Ole Liabøtrø.

Påmelding/informasjon:

Kristian Kristiansen tlf: 22 21 89 92 p,
22 42 65 41 a eller Stjernens telefon
22 35 19 30 (tirs- og torsdag)

Arrangør: Oslo og Omegn Sjakkrets /
Sjakkklubben Stjernen.

41.Kb4 Tc7 (41...Dc7 42.Df6) 42.Df6 og hvit vinner.

B) 38...Df1+ 39.Kd2

B1) 39...Df4+!? Det mest irriterende forsvarer, selv om jeg ikke har sett andre kommentere det, Uheldigvis for sort er løperen like sterk på e3. 40.Le3 (40.Kd3 Df3+ eller 40.Kc3 Tc8+ fører ikke frem for hvit). 40...Dxh2+ 41.Kc3 Tc8+ 42.Kb4 og nå:

B11) 42...Tc7 43.Df6! (med planen Sg5+, Dd8xc7+) 43...Lc8 44.Ld4 Dg3 45.Sg5+ vinner.

B12) 42...Dc7 43.Sg5+

B121) 43...Kg8 44.De6+ Kf8 (44...Kg7 45.Ld4+ Kf8 46.Df6+ Ke8 47.Dg6+) 45.Df6+ Ke8 (45...Kg8 46.Ld4) 46.Dg6+! Kd7 47.De6+ og sort er ferdig.

Årets julegave: TRIPPELSJAKK

Kall det gjerne "tremanns-sjakk". Her får du i alle-fall to motstandere å sette i matt. En spennende utfordring! Regler som for vanlig sjakk. Lettfattelig innføring i "trippel-systemet" følger med.

NB! Begrenset lager før Jul. Bestill i tide!

JA TAKK! Jeg bestiller herved:

- stk. trippelsjakk-sett m/ plastbrikker: kr 185,-/sett
- stk. trippelsjakk-sett m/ trebrikker: kr 250,-/sett
- stk. trippelsjakk brett u/ brikker: kr 198,-/stk.
- stk. suppleringssett (brett + grå brikker) á kr 150,-

Sendes i postoppkrev, porto + ekspedisjonsgebyr på kr 19,- kommer i tillegg.

NAVN

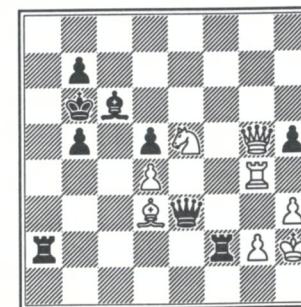
ADRESSE

POSTNR/STED

Send bestillingskupongen
til: TRIPPELSJAKK, Postboks 199, 2401 ELVERUM

Ordretelefon: 624 41 248

?? Kombinasjoner !!

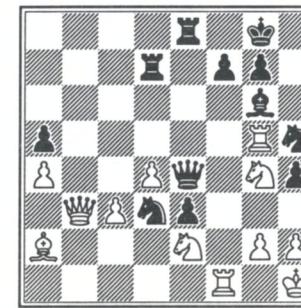
1. A. Vaiser - U. Adianto
Interpolis 1993

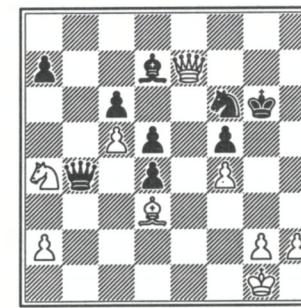
2. G. Hertneck - J. Piket
Interpolis 1993

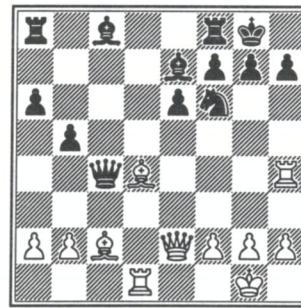
3. U. Andersson - L. Winants
Interpolis 1993

4. J. Hjartarson - Georgadze
Interpolis 1993

5. S. Agdestein - S. Dolmatov
Interpolis 1993

6. I. Dorfman - Y. Seirawan
Interpolis 1993

Hvit trekker i 3, 4, og 6. Svaret kan iblant være et relativt rolig trekk. Løsninger på side 43.

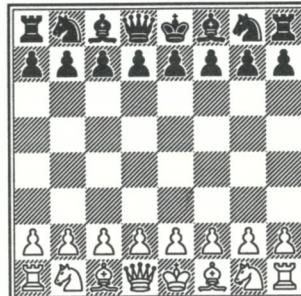
Julenøtter

Så er de her igjen, julenøttene. Alle studie- og problemeskere kan bare finne frem brett, brikker og en stor kanne kaffe, og belage seg på noen rolige juledager i godstolen. Som alltid er utvalget komponert med tanke på å hindre at computere blir brukt som nøtteknekere. Oppgavene skal gi noe å bryne seg på for dem som synes at de vanlige "matt i to"-regnestykkene blir for kjedelige og for dem som sjeldent, eller kanskje aldri får sjansen til å leke med disse interessante problemstillingene.

Bokpremier utdeles til de fem beste svarene, og vinnerne kan velge mellom følgende titler: *Tactics in the French, Tactics in the Sicilian* - begge av Nesis, *How to Play the Nimzo-Indian* - Keene og Taulbut, *World World Chess Championship: Kasparov v Short*, - King og Telford, *Your First Chess Games* - Gillam, *Short* - Martin og Tisdall, *Winning with the Schliemann* - Tseitlin, *The Complete Book of Gambits* - Keene, *The New St. George, The Killer Grob* - begge av Basman, *Essential Chess Openings* - Speelman og Keene. Legg ved ønskeliste med løsningene.

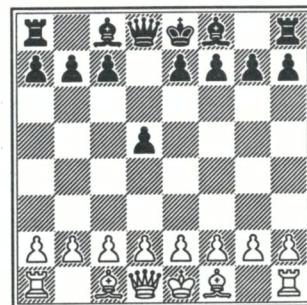
Min erfaring fra de to siste årene, tilsier at jeg ikke engang skal prøve å bedømme om årets julenøtter er vanskeligere eller lettere enn vanlig. Send inn forslag til løsninger selv om du ikke har greid alle nøttene (det er ikke sikkert at noen klarer å løse alle?!).

Da er det vel på sin plass å begynne med utgangsstillingen.

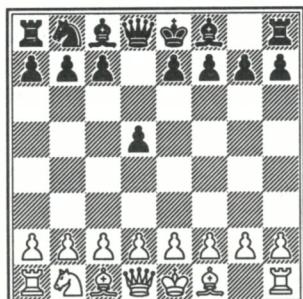

1) og 2) Disse to oppgavene stammer fra den utspekulerte problemist, komponist og stormester Pal Benkö. Begge er hjelphematt i fem trekk. (Hvit trekker først, siden dette er utgangsstillingen. Sort matter altså hvit i det femte trekket. (Det er vanlig i hjelhematter at sort trekker først og hjelper hvit med å matte seg.)) Poenget i oppgave 1 er å matte ved bondeforvandling til løper, og ved bondeforvandling til springer i oppgave 2. Det gis 1 poeng for hver oppgave.

3) Vi begynner igjen fra utgangsstillingen, men nå er problemet å komme frem til følgende diagramstilling etter sorts femte trekk:

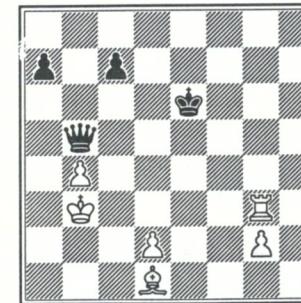
Noen husker kanskje at vi hadde et lignende problem i julenøttene i 1991. Da var det etter fire trekk *denne* stillingen man skulle nå:

Løsn: 1. Sf3 Sf6 2. Se5 d5 3. Sc6 Sfd7 4. Sxb8 Sxb8.

Nå følger seks normale studier, som forhåpentligvis er rangert etter vanskelighetsgrad.

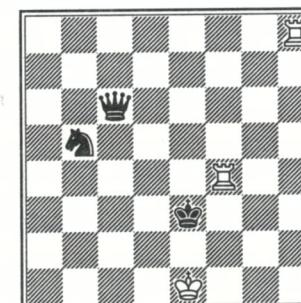
4) Hvit trekker og vinner

5) Hvit trekker og vinner

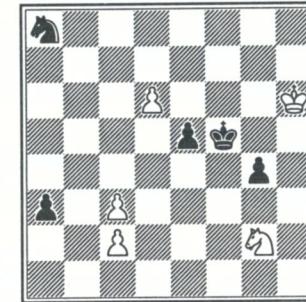

6) Hvit trekker og holder remis

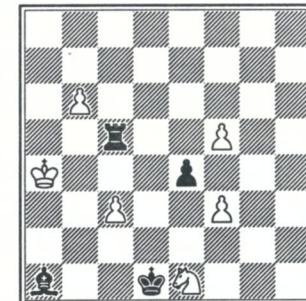

Send løsningene til Norsk Sjakkblad, Heimdalsgt. 27C, 0561 Oslo

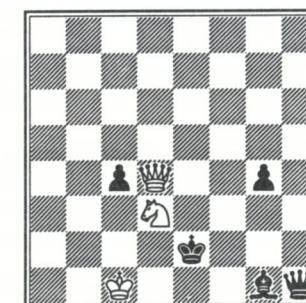
7) Hvit trekker og vinner

8) Hvit trekker og vinner

9) Hvit trekker og vinner

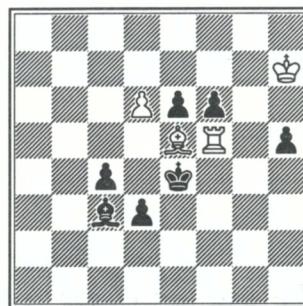
10) Selvmatt in tre trekk.

En liten påminnelse når det gjelder selvmatt-problemer: Hvit skal *vinge* sort til å matte seg. Så: Hvitt trekk, sort trekk, osv og til slutt (i det 3. trekket) skal sort *ikke kunne unngå* å matte hvit.

Bonus 2) Hjelpe-matt i tre trekk.

Sort trekker først, og hjelper hvit å sette matt, dvs. sort trekker, hvit trekker, sort, hvit, sort, og hvit matter. Dette er egentlig fem problemer i ett. Når du har løst den første: 2) Flytt den sorte løperen fra c3 til h4. 3) Den sorte løperen på h4 flytter til d6 (og erstatter den hvite bonden). 4) Sett den hvite bonden tilbake på d6, pluss på med en hvit bonde på c3 og sett den sorte løperen på g7. 5) Flytt den sorte løperen til c5 (de hvite bøndene blir stående på d6 og c3).

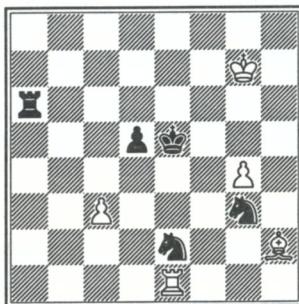
Lykke til!

**VIKTIG MELDING TIL
ALLE MEDLEMMER I NSF!!**

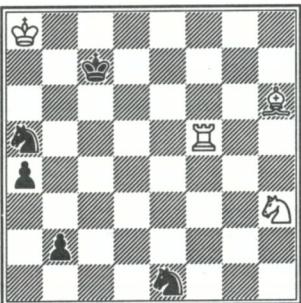
Har DU gjort din plikt og solgt din kvote lodd i Norsk Sjakklotteri 1993-94? Hvis ikke er det virkelig på tide å ta fatt. Lodd får du i klubben din. Målgrupper for slike organisasjonslotteri som vårt er vel helst arbeidskollegør, venner og slektninger, og i jula treffer de fleste mange slektninger så da gjelder det å benytte anledninga!

Hvis klubben selger mindre enn 10 lodd pr. medlem, regner vi det nesten som en skam, hvis en klubb selger minst 20 lodd pr. medlem, regner vi det som svært bra. Et sted midt i mellom vil være tilfredsstillende, men alle bør naturligvis selge så mange de kan. Og vi er overbevist om at alle som virkelig forsøker, greier å selge sin kvote.

(Lodda i Norsk Sjakklotteri er så pene at det er gøy å selge dem! Pøh?)

Bonusproblemer

Bonus 1) Hvit trekker og holder remis

Det Åpne NM 1994,

som tradisjonen tro spilles i uken etter påske, dvs. fra 2. påskedag, den 4. april, til søndag den 10. april, er faktisk det 25. i rekken siden sjakkens begynnelse på Gausdal Høifjellshotell i 1970 - og hvor de alle er utkjempet.

Turneringen går etter det vanlig mønster: 9 runder etter Monrad system, med betenkningstid av 40 trekk i 2 timer og derefter 15 trekk på $\frac{1}{2}$ -timen i rundene 1-8, mens det i 9. runde spilles 40 i 2, deretter $\frac{1}{2}$ time på resten av partiet.

Alle spiller i én gruppe, men det er premierung i alle klasser, I, II, II & IV, samt miniputt, lilleputt, kadett, junior, dame og senior (over 60 år) - og som alltid til de 15 på topp. Alle mer generøse enn hva tilfellet er i NGP-turneringer etc.

Pengepremiene i '94 er også forhøyet, foreløpig til minimum:

1. 5000,- + fritt opphold under 1995's turnering
2. 2500,- 3. 1500,- 4. 1000,- + 5 x 500,-

* Spillestedet, Gausdal Høifjellshotell, gir spesial-sjakk helpensjon, værelse med bad/wc, tre måltider daglig: Enkelt: 520,-. Dobbelt: 410,-. 3(4)-sengs: 360,- pr. døgn & person. Ta gjerne med familien. Det ydes barnerabatt, barna bor på foreldrenes værelse.

* Hytter av meget høy standard i den nylig åpnede "Fjellandsbyen" og "Skei Appartement", beliggende henholdsvis 300 & 500 m. fra spillestedet: To soverom, 4 senger, oppholdsrom (evt. 2 sengeplasser), kjøkken m/fullt utstyr, også kjøleskap og oppvaskmaskin, wc/bad + tørkerom. Dessuten enklere hytter i Segalstad Seter-området.

Bestilling av hotell, appartement, hytter: Kun v/ Arnold Eikrem

I anledning av jubiléet har vi invitert en rekke vinnere av Det Åpne NM i forgagne år, bl.a.: Rune Djurhuus, Ivar Bern, Einar Gausel, Jonathan Tisdall, Leif Øgaard og Dan Cramling. Dessuten regner vi med deltagelse av flere kjente navn, dog er dette foreløpig et økonomisk spørsmål.

* Påsken kommer tidlig i '94, slik at man er garantert utmerket skiføre, 8 skiheiser like ved hotelldøren, utmerkede alpinbakker . mange mil med fint preparerte turløyper.

Innendørs svømmehall. Dans hver aften til orkester. Dessuten arrangeres det to LYN-turneringer og hver aften vil en av våre gjestende mestere kommentere dagens parti! Bl.a. VM-utfordrer David Bronstein, som også spiller 15-minutters - og snakker om sjakk!

Det spilles i "Skei" og "Frøyse", med analyser/lyn & frie partier i "Paradis" og "Almannaskaret" i et spennende miljø.

Startavgifter: Kr. 350,-. Juniorer: Kr. 250,-. Ledsageravgift: Kr. 250,-

Velkommen til et hyggelig og interessant opphold i høifjellet under DET ÅPNE NM 1994, på Gausdal Høifjellshotell 4. - 10. april.

Påmelding, forespørslar, bestilling av overnatting: Sjakkklubben Jarl v/ Arnold J. Eikrem, Jomfrubrætveien 46 A, 1179 Oslo, tlf. 22 67 95 20 og telefax 22 67 95 13.

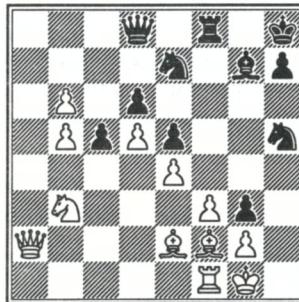
Verden rundt

Dame-VM - Monaco

Kinesiske Xie Jun forsvarte VM-tittelen sin ved å beseire Nana Ioseliani fra Georgia med sifrene $8\frac{1}{2}-2\frac{1}{2}$ - en av historiens klareste seiere. Xie dominerte matchen (som var stipulert til 16 partier) fullstendig, tapte bare ett parti og tok hele $5\frac{1}{2}$ av 6 med de sorte brikkene.

Matchen ble forøvrig en skuffelse for sponsorene, som hadde underskrevet kontrakten med henblikk på at en av Polgarsøstrene skulle sitte i utfordrerstolen. Da Zsuzsa Polgar ble utslatt ved rullettbordet i kandidatfinalen, holdt de likevel sitt løfte, selv om vissheten om at en match mellom Polgar og Xie ville ha vært uendelig mye mer spennende. Men det forandrer ikke det faktum at Xie med all tydelighet demonstrerte at hun er en verdig mester. Et oppgjør mellom henne og en Polgar imøtesees nå med enda større forventning.

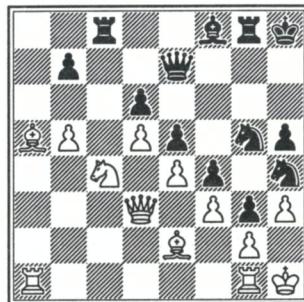
Nana Ioseliani - Xie Jun VM-match, Monaco (5), 1993

Xie Jun har konstruert et sterkt angrep på konføyen, selv om hun har måttet bytte av hvit-feltløperen. Resten av partiet blir et race: Xie sikter mot h2, Ioseliani mot b8. $27.b7$ Hvit offer løperen siden hun må være klar for å eliminere bonden på g3. $27...Sg6!$ Det er bedre å få med alle brikkene i angrepet enn å ta på f2 med en gang. $28.Lc4 Dh4 29.Ta1 gx2+ 30.Dxf2 Sg3 31.De1 Dh1+ 32.Kf2 Dh4$

$33.Kg1 33.Ke3$ var muligens bedre. Etter $Lh6+ 34.Kd3 Sf4+ 35.Kc2 Sxg2$ bør sorts angrep vinne frem - e3, e4 og f3 er alle svake, men det er mer håp om svindler her. $33...Sf4 34.Lf1 34.Ta8 Dh1+ 35.Kf2 Dxg2+$ ($35...Sh3+$ 36.Kxg3 Dxel+ 37.Kxh3 er ikke krystallklart.) $36.Ke3 Dc2! (36...Sxd5+ 37.exd5 er ikke så lett siden Tf8 er bundet.) 37.Txf8+ Lxf8 38.Dxg3$ og nå er det enkleste $38...Dxc4$ med brikkefangst, mattrussel og forberedelser til å stoppe b-bonden. $34...Lh6!$ Garderer e3. $35.Ta8 Dh1+ 36.Kf2 Sh3+! 37.Kxg3 Lf4+ 38.Kg4 h5+ 38...Sf2+ 39.Dxf2 h5+ matt$ var mulig. $38...h5+ 39.Kxh5 Sf2+ 40.Kg6 Dh6+ matt. 0-1$

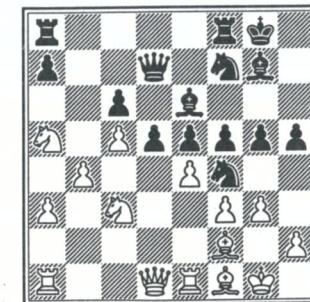
Nana Ioseliani - Xie Jun VM-match, Monaco (7), 1993

$31.Sb6?$ 31.Lf1 måtte spilles. $31...Sxh3!$ Truer ...Sf2 matt. $32.gxh3 g2+ 33.Txg2 33.Kh2 Dg5 34.Le1 Dg3+! 35.Lxg3 fxg3+ matt. 33...Sxg2 34.Tg1 34.Sxc8 Dh4$ med vinstangrep. $34...Tc1!!$ Ioseliani må ha oversett dette trekket. $35.Txc1 35.Lf1 Dh4 36.Txg2 (36.Lxg2 Tgx2 37.Kxg2 Dg3+ og matt i neste.) Dxh3+ 37.Th2 (37.Kg1 Dxg2+ matt.) Txfl+ matter.] 35...Dh4 36.Lf1 Dxh3+ 37.Kg1 Se1+ 38.Kf2 Dg3+ 39.Ke2 Sxd3 40.Kxd3 Dxg3+ 41.Kc2 0-1$

Neste år fyller Norges Sjakkforbund 80 år!

Nana Ioseliani - Xie Jun VM-match, Monaco (11), 1993

$23...fxe4! 24.fxe4 24.gxf4 exf4 25.Ld4 Se5$ gir sort en farlig angrep. $24...d4 25.gxf4 exf4 26.Sxc6 dxc3 27.Dxd7 Lxd7 28.Se7+ Kh7 29.Tac1 g4 30.Ted1 Le6 31.Sd5 Sg5 32.Sxc3 h4! 33.Td3 33.Lxh4? Sf3+ 33...g3 34.Le1 Le5! 35.Ld2 Sh3+ 36.Kg2 Tad8 37.Sd5 37.Txd8 f3+ 38.Kh1 g2+ 39.Lxg2 fxg2+ 40.Kxg2 Tf2+! 41.Kh1 Txh2+ matt. 37...Lg4 F-bonden kommer på gli. 0-1$

Lag-VM - Luzern

Det ble USA som vant det prestisjefylte lag-VM, en lagkonkurranse over fire bord der topplagene fra forrige OL, de beste lagene fra andre verdensdeler samt verksapslandet Sveits, fikk delta. Det hele ble i stor grad en eks-sovjetisk affære, der fem av lagene (og fire av spillerne på vinnerlaget!) er utgått fra sjakkens kraftsentar. Island gjorde sine saker meget bra, særlig når man tar i betragtning at laget ankom en dag for sent, da de i siste øyeblikk ble innkalt som reserver for Afrikas representant Egypt. Islingingene beseiret Russland, og Karl Thorsteins, som var 2. reserve, vant bestebordspremie.

Turneringens største overraskelse var Russland ikke maktet å gjenta russernes overveldende suksess fra OL og lag-EM. Den unge stjernen Vladimir Kramnik klarte ikke å fylle Kasparovs plass på 1. bord og oppnådde bare 3/7, men en lagoppstilling med Barejov, Khalifman, Drejev, Dolmatov, og Vizhmanavin burde likevel være god for gull.

Sluttstillingen: 1 USA $22\frac{1}{2}/36$, 2 Ukraina 21, 3 Russland $20\frac{1}{2}$, 4 Armenia 19, 5 Island $18\frac{1}{2}$, 6

Lettland 18, (10 lagpoeng) 7 Kina 18 (9), 18 Usbekistan 16, 9 Sveits $13\frac{1}{2}$, 10 Kuba 13.

Bestebordspremier:

1. bord: Vassilij Ivantsjuk (Ukraina) 6/8.
2. bord: Vladimir Malanjuk (Ukraina) $4\frac{1}{2}/7$.
3. bord: Peng Xiaomin (Kina) 6/9.
4. bord: Li Wenliang (Kina) 6/9.
1. reserve: Joel Benjamin (USA) og Aleksej Drejev (Russland) 5/6.
2. reserve: Thorsteins (Island) 4/5.

G. Kamsky - A. Sjirov Luzern (6) 1993, Slavisk

Dette partiet vant skjønnhetprisen i lag-VM.

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Sf3 Sf6 4.Sc3 e6 5.Lg5 Kamsky tillater Sjirov å spille Botvinnik-varianten, den skarpeste av dem alle. Kamsky spiller denne varianten både med hvit og sort, og hadde tydeligvis planlagt noe... $5...dxc4 6.e4 b5 7.e5 h6 8.Lh4 g5 9.Sxg5 hxg5 10.Lxg5 Sbd7 11.exf6 Lb7 12.g3 c5 13.d5 Lh6 (!)$ En sjeldent variant som Sjirov hadde suksess med mot Jusupov i Linares tidligere i år. Dette burde ikke komme som noen overraskelse på Kamsky. $14.Lxh6 Txh6 15.Dd2 Dxf6 16.0-0-0 Kf8!$ Men det gjorde nok dette. En sterkt nyhet som er en forbedring fra $16...Lxd5$ i Jusupov-Sjirov. Det var kuriøst nok Jusupov som foreslo ...Kf8! $17.f4 17.g4!$ er en interessant idé. En variant som ble nevnt etter partiet var $17...Tg6 18.h3 b4 19.Se4 c3 20.bxc3 Df3 21.dxe6 Lxe4 22.exd7 bxc3 23.d8D+ Kg7!!$ og hvit ser ut til å ha trøbbel! $17...Sb6 18.Lg2 exd5 19.Df2 Tc8 20.Sxb5 Sa4! 21.Dc2 Da6! 22.Sa3 22.Sc3 Sxc3 23.bxc3$ (23.Dxc3 Dxa2 begynner avkledningen av hvits konge.) $23...Tb6$ med trusselen ...Da3+ er skremmende for hvit. $22...c3 23.Lxd5 23.bxc3 Da5$ ble angitt av Sjirov etter partiet. Nå er $24.Sb1 Tb6$ bekymringsfullt. $23...Sxb2!$ Den mest effektive ødeleggelsesvåpen. $24.Df5$ En vakker avslutning ligger på lur etter $24...Lxb7 Dxa3 25.Lxc8 Sc4+ 26.Kb1 Tb6+ 27.Ka1 Db2+ 28.Dxb2 cxb2+ 29.Kb1 Sa3+$ matt. $24...Tf6!$ Ikke bare slagkraftig, men kalkulert med presisjon og selvsikkerhet. $25.Dh7 25.Lxb7 Sd3+!!$ er fabelaktig mellomtrekk som vinner: $26.Dxd3 Dxa3+$ og matt i neste, mens andre 26. trekk for hvit lar sort sjakke med

forts. s. 44

NYE BØKER

Tactics in the French, av Gennadij Nesis. 176 sider. Språk: Eng. Batsford. Pris: Kr. 145,-

Postsjakkstormester og sjakktrener Nesis har tydeligvis bestemt seg for å skrive en slik bok om enhver eksisterende åpning. For at en slik bok skal bli veldig, må den på en eller annen måte påvise en klar sammenheng mellom det taktiske temaet og stillinger som er typiske for åpningen. De fleste eksemplene ledsages av hele partier, noe som gjør det lettere å se sammenhengen mellom åpning og taktisk tema, men boken lader likevel noe under et visst element av "her er et pent taktisk poeng som tilfeldigvis oppsto i Fransk", heller enn "her er en typisk fransk-stilling og en typisk måte å offre seg til vinst".

Men i det store og hele har Nesis gjort en god jobb. Ettersom Fransk er en tematisk åpning med faste strukturer, er forbindelsene til de taktiske temaene mer synlige her enn de var i hans beslektede bok om Grünfeld. Flere moderne partier ville ikke ha skadet - jeg var for eksempel litt forundret over at ikke Kengis-Djurhuus var tatt med - men det er kanskje et litt for norsk synspunkt. Konklusjon: En bok som lærer bort litt teori og taktikk, men av og til mister fokus. God, men ikke fantastisk. JT

Kasparov on the King's Indian, av Garry Kasparov og Raymond Keene. 176 sider. Engelsk. Forlag: Batsford. Pris: 140,-

Tanken bak denne boken er enkel, som Keene forklarer i forordet: Å samle alle Kasparovs partier og kommentarer som angår Kongeindisk og gi dem ut i en bok. En god idé - ikke bare er materialdefinisjonen klar, det betyr også at mennene bak boken ikke behøver å anstreng seg i det hele tatt. Alt har vært utgitt før. Stammer kommentarene til Kasparov fra Informator, fremstår partiet her som det gjorde der - uten tekstrommentarer. Du må faktisk lese så langt som til side 19 før du finner et

parti som ikke består bare av symbolkommentarer. Boken (i ordets videste forstand) kan nok være praktisk for kongeindiskspillere (Kasparovs egne kommentarer er det alltid verdt bryte å få med seg), men har du en database, noen bøker, lim og saks, kunne du trolig ha smurt sammen noe lignende en ledig kveldsstund. JT

Kasparov - Short 1993, av Raymond Keene. 146 sider. Engelsk. Batsford. Pris: 125,-

Da Keene var en av arrangørene av PCA's utbrytermatch i London, og avisens der han er sjakkspaltist, *The Times*, var sponsor, hadde han visse fordeler. Spillerne måtte hver dag bidra med partianalyser til *The Times*, og ga bare privatintervjuer til samme avis. Keene var dessuten tilstede fra begynnelsen til slutt og skulle dermed ha alle forutsetninger for å skrive en velinformert bok. Og resultatet er blitt en av Keenes best bøker på flere år. Den forelå allerede dagen etter at matchen var ferdigspilt og er propfull av fakta og formidlet på Keenes alltid like velskrevne måte. Anbefales på det varmeste. JT

World Chess Championship: Kasparov v Short, av Daniel King og Donald Treford. Cadogan Chess. Eng. 128 sider. Ca. 125,-.

Det er med bedrøvelse jeg må innrømme at dette er en av de første bøkene fra Cadogan (tidl. Pergamon) jeg ikke er særlig imponert over. GM Dan King er nevnt først av de to forfatterne, noe som gir høy prestisje, siden hans medforfatter er tidligere redaktør av den respekterte søndagsavisen *The Observer*, som også har skrevet biografien om Kasparov. King dekker partikommentarene, og det faktum at boken skulle ut i en fei merkes tydelig. King ble litt av en TV-kjendis da han var en av Channel Four's hovedmenn i matchprogrammene og den krevende jobben har tydeligvis ikke gitt ham nok tid til å gå i dybden i

partianalsene. Det var også hardt å skulle konkurrere med Keene, som hadde monopol på spillerne egne kommentarer fra *The Times*. For dem som imidlertid foretrekker lette, pratsomme kommentarer, er ikke det nødvendigvis en ulempe.

Trefords prosabidrag kunne ha vært mye mer interessant enn Keenes, som jo måtte være svært så entusiastisk i forhold til matchsponsorene. Men Treford har vært lat, og er ofte mer interessert i å score poenger mot andre journalister enn å være presis. Han bestreber seg på å gi en balansert fremstilling, men det er mange faktiske feil i hans reportasje, mange feilsiteringer (selv når det gjelder skrevne artikler) og mange andre unødvigigheter som lett kunne vært unngått hadde han tilbrakt mer tid i presserommet.

Faktum er at Treford lever i fortiden, og skriver utfra det han lærte da han førte pennen for Kasparovs (selv)-biografi i 1987. Boken lader under hans stadige repetisjoner av sine yndlingssitater og at han beskriver mennesker slik de en gang var, og ikke slik de er i dag. Men selvfølgelig skriver Treford drivende godt, og for en vanlig leser er boken underholdende. Men etter min mening er reportasjonen for slurvete, og det er ikke akseptabelt, særlig når det kommer fra en profesjonell journalist. JT

Your First Chess Games, A.J. Gillam, 126 sider. Batsford. Engelsk. Pris: 110,-

Etter en lang pause har Gillam skrevet fjerde del av sin *Discovering Chess*-serie. De tre første bindene (*Starting Chess*, *Simple Chess Tactics* og *Simple Checkmates*) var alle utmerkede bøker for nybegynnere, konsist skrevet og meget lettleste. Nå er sjakkknoven klar for å gå videre, og *First Chess Games* er kommet til for å veilede. Boken koncentrerer seg om et par grunnleggende prinsipper, for det meste angående brikkeutvikling, og viser deretter en rekke typiske (og primitive) måter å vinne (eller tape) partier.

Kapitlene om kongeangrep og ervervelse av materiell gir gode illustrasjoner på mange mat-

ALT I SJAKK

fra "Sjakkutsalget"
Jomfrubråtveien 46A,
1179 Oslo
tlf. 22 67 95 20
fax 22 67 95 13

- ◊ Litteratur
- ◊ Brikker, brett, klokker, rekvisita
- ◊ Sjakkcomputere, også for PC.
- ◊ Informator 58 er her.

Gunstige priser. Se også prislisten. NSb6/1993.

10-23/12 sterkt reduserte priser
på mange bøker!

Butikken åpen lørdag 11-14.
Besøk andre tider arrangeres.

nyttige mønstre og taktiske temaer. Mange åpningsfeller og standardfeil blyses, og leseren får servert faste regler og råd. Gillam hevder at på dette nivået er det viktigste for en spiller å skaffe seg erfaring, og at nybegynnere enda må vokse litt før de skal gå videre på mer kompliserte emner.

Jeg synes kanskje at de burde vært noen lengre partier i boken. Mange begynnere sjakkpartier slutter naturlig nok meget plutselig, men for nybegynnere kunne det kanskje være på sin plass å vise hvordan man vinner partier med materiell over, samme hvor mye. Det er ofte et ømt punkt for ferske spillere, som ikke behandles i annen litteratur.

Konklusjonen er at Gillam har levert enda et gjennomtenkt stykke arbeid, på et område som ikke så ofte tas opp. Dette er en god bok som vil være meget nyttig for spillere som er kommet over krabbestadiet, men som enda ikke går helt støtt - på sjakkbrøttet. JT

Forbundsnytt

Redigert av Johs. R. Kjeken

NORGES SJAKKFORBUND

Frennings vei 3, 0588 Oslo 5
Tlf. 22 15 12 41, fax 22 71 00 07
Bankg. 6011.05.33090, Postg. 0809 5124748
Kontortid man.: 09.00 - 18.00
Tir-fre.: 09.00 - 15.30
Generalsekretær: Johs R. Kjeken
Forbundets medlemsavgift 1993 gjennom klubb:
Senior: Kr 160,-Junior/Kadett (født 1973-1979):
Kr 80,- Lille-og miniputt (født 1980 og senere): Kr 40,-.
Direkte medlemskap koster det dobbelt.
Medlemskapet inkluderer NSB fritt tilsendt.

NSF 80 ÅR I 1994.

Norges Sjakkforbund vart stifta i 1914 og skal feire sitt 80-års jubileum i 1994. Ein tar sikte på å markere jubileet i tilknytning påskesjakkfestivalen i Oslo, og ein arbeider med ein match mellom stormester Simen Agdestein og ei verdensstjerne med TINE som sponsor.

TERMINFESTING AV ARRANGEMENT

1. november var hovedfrist for terminfesting av turneringar som skal gå i neste hausthalvår, men altfor mange er altfor trege med å returnere søknadsskjemaet for terminfesting som er sendt til alle klubbar. Både arrangørar og delta-karar har nytte av at det er planlagt i god tid. Reserverte datoar som lokale arrangørar må unngå står i terminlista i NSB.

NNM 1994

Nord-Norsk Mesterskap 1994 er terminfesta til den 20-23. mai (pinsen), men til nå har ingen søkt om mesterskapet. Dette som ei påminning til klubbane i Nord-Norge!

ELO-KOMITEEN (I)

melder at for å vere sikker på at ei turnering skal kome med på neste offisielle Elo-liste som skal stå i NSB nr. 1-1994, må Elo-rapporten vere sendt til NSF innan den 31. desember 1993.

ELO-KOMITEEN (II)

minner om at Eloavgifta går opp til kr. 20 pr. spelar og turneringar frå nyttår, og det gjeld

PRESIDENT: Morten Sand (Nordstrand SK), Midt-åsen 48A 1166 Oslo, tlf. 22 28 16 11p, 22 33 61 44a, fax 22 42 02 22a.

VISEPRESIDENT: Thor Geir Harestad (Randaberg SK), Agatvn. 9, 4070 Randaberg, tlf. & fax 51 41 83 43 p, tlf. 51 41 08 11 a.

KASSEERER: Kai-Roger Johansen (Sjakkam.), Ammerudhellinge 48, 0959 Oslo. tlf. 22 25 77 00p, 22 46 47 70a.

TURNERINGSSJEF: Øistein Magnussen (Asker SK), Øvre Gjellumvei 30, 1380 Heggedal, tlf. 66 79 68 39p/ 22 96 03 30a.

All post til forbundet, dets utvalg og komitéer adresseres til forbundskontoret.

turneringar som startar etter 1. januar 1994. Dette vart vedtatt av NSFs kongress i juli.

NY KRETSDOMMAR

Ulf Backstrøm, Mandal Sjakklubb (Agder Sjakkrets) er av NSFs sentralstyre autorisert som kretsdommar i norsk sjakk.

THOMAS HEIBERGS MINNESTIPEND '94

Etter forslag frå Bergens Schakklub har NSFs sentralstyre vedtatt å gi Thomas Heibergs Minnestipend for 1994 til Petter Fossan, Bergens SK. Stipendet er på kr. 5.000 og skal gå til ein spelar som har utmerka seg med gode resultat og vilje til å satse på sjakk.

OBS! SJAKK PÅ NRK P2.

Kvar søndag kl. 21.15, reprise kvar onsdag kl. 14.45. La gjerne NRK få det korrekte inntrykk at mange set pris på programmet.

NYE ELITEGRUPPER.

NSFs Eliteutvalg vil i løpet av desember ta ut nye elitegrupper for kvinner og menn for 1994.

OL-UTTAK

Sjakk-OL finner sted i Thessaloniki høsten 1994 og Eliteutvalget har vedtatt at uttaket skal foregå som følger: Laget til åpen klasse: 3 uttas 1/5-94, 1 kan kvalifisere seg gjennom plassering blant de tre beste i Landsturneringen, 2 tas ut senest 1/9. Til kvinnelaget: 2 uttas 1/5. Det →

NSFU-nytt

Redigert av Johs R. Kjeken

UNGDOMSARBEID

Alle er nok samde i at ungdomsarbeid er viktig. Det gir ungdommen sunne interesser og innan sjakken fører det ikkje minst til at klubbanne får fleire medlemmer. Fortsatt finst det klubbar i Norges Sjakkforbund som ikkje har opprettet eiga ungdomsavdeling. Derfor vil vi oppfordre desse nå ved inngangen til eit nytt år om å sette igang: Organiser ungdomsavdeling, start med skolesjakk, arranger turneringar for barn og unge. Treng du råd og hjelp så vend deg til NSFU.

REPRESENTEASJON

I det 1. EM i hurtigsjakk for yngre junior, sponsa av IBM, som går i Euro Disney, Paris før jul sender NSFU følgjande deltagarar: Jenter U 12: Reidun Bakervik, Fana SKU, jenter U14: Ingerid Nordhaug, Åsane SKU, gutar U12: Flemming Christenson, Nordstrand SKU, gutar U14: Kenneth Gvein, OSSU.

HÅNDBOK FOR NSFU 1994

er nå under redigering og ho vil bli sendt alle lokallag i løpet av januar. Men fortsatt tar vi gjerne imot idear til stoff som DU meiner bør vere med.

ÅRSMELDING OG REGNSKAP

Vi minner om at NSFUs årsmøte i 1993 vedtok følgjande tillegg til NSFUs lover: "Lokal-

blir kvalifiseringsturnering høsten '94 for de to resterende plassene.

HJELP KASSERAREN

Ettersom det nå nærmar seg årsskifte og tid for fornying av medlemsskap og betaling av kontingent, vil vi tillate oss å minne om to därlege råd frå Norsk Sjakkblad i 1925: Hold din kontingent tilbake så lenge som mulig eller betal i det hele tat ikke. Ikke plag deg med å skaffe nye medlemmer, overlat det til andre. Forbundskontingenget for 1994 er uendra kr. 160 for senior, kr. 80 for junior og kr. 40 for

lag og kretser skal årlig sende kopi av årsmelding/årsrapport og regnskap til NSFU innen en måned etter at årsmøtet er avholdt. Lokallag har samme plikt overfor sin krets."

NSFU SØKER ARRANGØRER:

Arvid Karlssens Minneturnering 1994, søknadsfrist 31. desember 1993.
NM for juniorlag 1994, terminfesta til den 9-11/9, søknadsfrist 31/1-94.
NM for ungdom individuelt 1994, terminfesta til den 18-20/11, søknadsfrist 31/1-94.

NORGES SJAKKFORBUNDS UNGDOM

Frenningsvei 3, 0588 OSLO 5,
Tlf: 22 15 12 41,
Telefax: 22 71 00 07.
Bankgiro: 6090.09.51208
Postgiro: 0803 2 037349

Leder: Kai Ingolf Johannessen,
Fjellvn. 4C, 1470 Lørenskog.
Tlf. 67 97 00 67p

Medlemsorgan: "Førsteraden" kommer ut med seks nummer i året. Abonnement for ikke-medlemmer: kr. 50,-.

lilleputt. I tillegg kjem kretskontingenget som frå 1994 også skal betala til NSF. Alle papir som vedrører fornying av medlemskap for '94 blir sendt klubbens kasserar tidleg i januar.

ÅRSMELDING OG REKNESKAP

Vi minner klubbar og kretser om at kongressen i Oslo vedtok følgjande tillegg til NSFUs lover: § 14. "Klubber og kretser skal årlig sende kopi av årsmelding, regnskap og årsmøtereferat til NSF innen en måned etter at årsmøte er avholdt. Klubbene har de samme plikter overfor sin krets."

Terminliste

for NSF samt NSFUs hovedarrangement. Pr. 7. desember.

Dato	Arrangement	GP	Arrangør
HØSTEN 1993			
12/12	Mandal Grand Prix, hurtigsjakk	GP	Mandal SK
19/12	Thoralf Pettersens Jule-GP, hurt.sj. i Drammen	GP	SK Tempo
26/12	OSS Hurtig Grand Prix 1993, hurtigsjakk i Oslo	GP	OSS
28-29/12	OSS Jule Grand Prix 1993 i Oslo	GP	OSS
28/12-4/1	Gausdal Masters 93/94 (Berger m/10 sp., planlagt FIDE-kat. 10)	SK Jarl	
VÅREN 1994			
2/1	Porsgrunn Grand Prix, hurtigsjakk	GP	Porsgrunn SK
6-13/1	Gausdal Troll Master 1994 (GM-turnering, Monrad)		SK Jarl
14-16/1	Det åpne Sørlandsmesterskapet 1994	GP	Mandal SK
22-23/1	Seriesjakk		Lokale arr.
28-30/1	Stavanger Grand Prix	GP	Stavanger SK
29/1	Maratonly i Ski utenfor Oslo		Ski SK
4-6/2	NM for jenter (NSFU) på Karmøy		Hauge SK
19-20/2	Namsos Grand Prix	GP	Namsos SK
4-6/3	Kirkenes Grand Prix	GP	Kirkenes SK
5-6/3	Seriesjakk		Lokale arr.
12-13/3	KM for skolelag (NSFU)		Lokale arr.
19-20/3	Seriesjakk		Lokale arr.
25/3-3/4	Sjakkfestival i Oslo, GM-turnering,		OOS-OSS
27/3-2/4	Det åpne NM for juniorer i Oslo		OSSU
25-26/3	Oslo Grand Prix 1994, hurtigsjakk	GP	OOS-OSS
31/3-2/4	Påskefestivalen Grand Prix	GP	OOS-OSS
4-10/4	Det åpne NM 1994	GP	SK Jarl
15-17/4	NM for skolelag (NSFU) ved Moss		Åvangen B&SK
22-24/4	KM-helg, individuelt kretsmesterskap NSF		Kretser NSF
24/4-1/5	Gausdal Arnold Cup, GM-turnering		SK Jarl
30/4-1/5	Det åpne NM i hurtigsjakk	GP	Øksfjord SK
3-10/5	Skei Masters 1994 (Berger med 10 spillere, FIDE-kategori 9)	SK Jarl	
7-8/5	Arendal Grand Prix	GP	Arendal SS
12-15/5	NM-lag finale, spillested Gausdal Høifjellshotell		SK Jarl
20-23/5	Nordnorsk mesterskap 1994		Arr.søkes
20-23/5	Senior/veteranturnering for de over 50 eller like ved		SK Jarl
21-23/5	ASKOs pinseturnering i Oslo	GP	ASKO
28/5	Follo Open, tidshandicapturnering i Ski utenfor Oslo		Ski SK
3-5/6	Gjøvik Grand Prix	GP	Gjøvik SK
10-12/6	Rosecupen GP i Molde	GP	Molde SK
10-12/6	Vettre GP i Asker	GP	Asker SK

- 10-16/7 Landsturneringa - NM i sjakk 1994 i Drammenshallen
 15/7 NM i lynsjakk i Drammenshallen

Drammens SK
 Drammens SK

HØSTEN 1994

- 23/7-7/8 Gausdal Sjakkfestival 1994
 ↳ 9-11/9 NM for juniorlag 1994
 7-9/10 KM-helg, kretsmesterskap for lag NSF
 21-23/10 KM for ungdom individuelt (NSFU)
 12-13/11 Seriesjakk
 ↳ 18-20/11 NM for ungdom individuelt (Skolesjakk-NM) (NSFU)
 3-4/12 Seriesjakk

SK Jarl
 Arr.søkes
 Kretser NSF
 Lokale arr.
 Lokale arr.
 Arr.søkes
 Lokale arr.

Løsningene på kombinasjonen fra s. 31:

- 1) ...Txg2+! [Tvinger det hvite tårnet inn i en binding.] 2.Txg2 Dxg5 3.Txa2 Df4+ 4.Kg2 Dxd4 gir et lett vunnet sluttspill. (0-1)
- 2) ...Tad8! [Ikke 1...Txa2 2.Lxc6!, da vinner hvit materiell.] 2.Lxc6 Dxf4! 0-1 Hvit kan ikke unngå matt eller store materielle tap med en så skral førsterad: 3.Dxf4 Td1+ og 3.Dxd5 Dxcl+ gir matt med en gang, og hverken 3.De1 Dxcl! eller 3.Lxd5 Dxd2 4.Tb1 Le5 er stort bedre.
- 3) 1.Df3!! [Sorts brikker er så ute av spill at det ikke egentlig teller hvor mange flere han har.] 1...Txa1 2.Txf7 Td8 [Eller 2...Tb8 3.Dg4 g6 4.Txh7 Kxh7 5.Dxg6+ Kh8 6.Sf7 matt.] 3.Txg7+! [Også 3.Dg4 Tg1+ 4.Kh3! vinner greit, men Anderssons trekk er mest strømlinjeformet.] 3...Kxg7 4.Df7+ Kh8 5.Df6+ 1-0 5...Kg8 6.Dxd8+ Kg7 7.De7+ Kh6 (Eller 7...Kg8 8.Df7+ Kh8 9.Df8 matt) 8.Df6+ Kh5 9.g4 matt.]
- 4) 1...h3! 2.Se5 [Alternativet 2.Sxe3 Dxe3 3.Txg6 Dxe2 4.Txf7 Kh7! fører til katastrofe for hvit.] 2...hxg2+ 3.Txg2 Txe5! 4.dxe5 Sf2+ 5.Kg1 Dxg2+! 0-1 [6.Kxg2 Le4+ 7.Kg1 Sh3+ matt!] 5) 1.h4! [Truer h5+ som vinner Sf6.] 1...Dxa4 2.Le2!! [Et utrolig mektig trekk det er lett å overse da sort måtte konsentrere seg om å regne ut om kongestillingen overlevde etter 2.h5+? Sxh5 3.Dg5+ Kf7. Løperne kommer til og hvit får avgjørende angrep.]
- 2...Da3 [2...Sg4 gir en lang og forsert variant: 3.h5+ Kh6 4.Df7 Le8 5.Dxe8 Kg7 6.Dg6+ Kh8 7.Lxg4 fxg4 8.h6 Dd1+ 9.Kh2 g3+ 10.Kh3 Dh1+ 11.Kg4 Dd1+ 12.Kh4 Dh1+ 13.Kg5 vinner.] 3.h5+ Kh6 [3...Sxh5 4.Lxh5+ Kh6 5.Df6+ Kh7 6.Lg6+ matter.] 4.Dxf6+ Kh7 5.De7+ Kh6 6.Dd6+! 1-0 [Løperen faller med sjakk.]
- 6) 1.Ld3!! [Etter 1.Lxf6 Dxe2 2.Lxh7+ Kh8 har ikke hvit mer enn remis.] 1...Dc7 2.Lxf6 g6 [Her er det mange trekk å velge mellom og alle taper pent: 2...Lxf6 3.Lxh7+ Kh8 4.Lg6+ Kg8 (4...Lxh4 5.Dh5+ og matt i neste) 5.Th8+! Kxh8 6.Dh5+ og Dh7 matt; eller 2...gxsf6 3.Dg4+ Kh8 4.Txh7+ matt, og best av alt: 2...h6 3.Txh6!! (Truer Th8+ - 3.De4 g6 er godt for hvit, men ikke like overbevisende.) 3...Lxf6 (3...gxh6? 4.Dg4+ matt, eller 3...Dc5 4.Lh7+ Kh8 5.Lf5+ Kg8 6.Th8+! leder igjen frem til det kjente mattmønsteret.) 4.Th8+! Kxh8 5.Dh5+ matter.] 3.Le5! Dxe5 [Hvis 3...Dc5 4.Txh7 A) 4...Kxh7 5.Dh5+ Kg8 6.Dh8+ matt.; B) 4...f6 5.Dg4; C) 4...Lf6 5.Lxf6 Kxh7 6.Dg4 Kg8 (6...Kh6 7.Df4+! g5 8.Dg4 og hvit matter.) 7.Lxg6 og hvit matter igjen; D) 4...Dxe5 5.Dxe5 Kxh7 6.Dc7 og hvit vinner enda mer materiell, f. eks. 6...Ld8 7.Dc6 Tb8 8.Dd6.] 4.Dxe5 Lxh4 5.De4! 1-0 [Sort får for store materielle tap. Her er mange varianter, men alle er meget forserte og har lignende temaer. Et klassisk eksempel på angrep med "Harwitz"-løperne - dvs. angrepsløpere i a1-h8- og b1-h7-diagonalen.]

forts. fra s.37

dronningen og ta på f5. 25...Dxa3 26.Dh8+ Ke7 27.The1+ Kd7

28.Dh3+ 28.Le6+!? Kc7 29.Td7+ Kc6 30.Dxf6 Sd3+ 31.Kc2 Db2+ 32.Kxd3 Dd2+ 33.Ke4 (33.Kc4 La6+) Dxel+ og ...Dxe6 vinner brikker. 28...Kd6!! 29.Lxb7+ Sxd1+ 30.Kxd1 Dxa2 31.Dg2 Db1+ 0-1 32..Te8+ vinner alt. Teorien utvikler seg raskt i disse tider; et par uker senere vant Kamsky et parti i Tilburg med samme åpning, da som sort. For å glede teorihunder tar jeg med de siste krumstringene i denne varianten:

B. Alterman - G. Kamsky, Interpolis (2) '93
Som Kamsky-Sjirov, og så 19.Sxb5 Lc6 20.Sc7 Td8 21.f5 Sa4 22.g4 c3 23.bxc3 Dxc3+ 24.Dxc3 Sxc3 25.Td2 d4 26.Se6+fxe6 27.Lxc6 exf5 28.Lf3 fxg4 29.Lxg4 Tf6 30.a3 Se4 31.Tg2 d3 32.Thg1 Td4 33.Lh5 Ke7 34.Tg7+ Kd6 35.Txa7 Tc4+ 36.Kd1 Tc2 37.Ta6+ Ke5 38.Txf6 Kxf6 39.Tf1+ Ke5 40.Tel Kd4 0-1

E. Vladimirov - E. Barejew, Interp. (2) 2, '93
18.Se4 Dg7 19.Lg2 Lxd5 20.Sc3 b4 21.Sxd5 exd5 22.Df2 Tc8 23.Lxd5 c3 24.b3 c4 25.Lxc4 Sxc4 26.bxc4 b3 27.Dd4 Dxd4 28.Txd4 Ta6 0-1

J. Piket - G. Kaidanov, Interpolis (3) 1993
17.g4!? Tg6 18.Tg1 Se5 19.g5 Df5 20.De3 exd5 21.Lh3 Df3 22.Dxc5+ Kg8 23.Sxd5 Lxd5 24.Dxd5 Dxd5 25.Txd5 Sd3+ 26.Kb1 Sf4 27.Tf5 Sxh3 28.Tg3 Sxf2 29.Txf2 Td8 30.Kc2 Td3 31.Tg4 Th3 32.Td4 Txg5 33.Td8+ Kg7 34.Td7 Kg6 35.Tdxg7 Txh2 36.T7f6+ Kg7 37.Tf7+ Kg6 ½-½ Hvits eneste "sukcess" mot dette!

Senior-VM - Bad Wildbad

Mark Taimanov var favoritt til turneringsseieren og vant til slutt det tredje senior-VM på

kvalitet foran fire andre eks-sovjetiske spillere. Taimanov har ikke bare vært kandidatspiller i det "ekte" VM (han ble slått ut 6-0 av Fischer i 1971), men også konsertpianist og en fortid som barne-filmstjerne! Andre kjente navn som havnet lenger ned på listen var GM'ene Evgenij Vasjukov (8/11), Aleksei Suetin (7), begge Russland, og Wolfgang Unzicker (7) Tyskland.

Eks-verdensmester Vassilij Smyslov og tidligere verdensstjerne Efim Geller vant de første senior-VM.

Sluttresultater: 1-5 Taimanov (Russland), B Gurgenidse (Georgia), M Arkhangelskij (Rus.), A Lein (USA), N Krogius (Rus.), 8½/11, 6-8 A Khasin, Vasjukov (begge Rus.), K Honfi (Ungarn) 8. 153 deltagere.

Junior-VM - Calicut

Det ble en slitsom turnering i India for de to norske representantene Frode Elsness og Nina Hagesæther i tiden 17. nov. - 2. des. Spilleforholdene var mildt sagt elendige - stakkars Frode ble syk, måtte bryte turneringen og reiste hjem etter etter 8 runder og 3½ poeng. Nina, som forsatt holder kadettalderen til neste år, leverte en fin prestasjon med 5½ poeng på de 13 rundene. Hun vant 2 partier, spilte 7 remiser og tapte 4 partier. Karmøy-jenta var passelig fornøyd med resultatet. Best gikk det i partiet mot Anne Marie Ashby (ca. 2100+), der hun vant bonde da den engelske jenta ikke tok imot et offer, og så kombinerte seg til en offiser.

Nina har hatt enorm fremgang de siste månedene. Hun er nå oppe på ca. 1910 i nasjonal rating, og ligger an til å få en rating på 2045 internasjonalt! Det er ikke bare kvinnetoppene som har grunn til å frykte konkurransen bakfra...

Jr.-VM, jenter: 1. Kurtidze (Georgia), 10½/13 2. Kadimova (Azerbaidjan) 10, 3. Ovezova (Turkmenistan) 9, 4. Danellian (Armenia) 8½ .. Eriksson (Sve.) 7, Paasikangas (Fin.) 6½, Hagesæther 5½, Wahl Jørgensen (Dan.) 3½
Jr.-VM, gutter: 1. Miladimovic (Jugoslavia) 9½/13 2. - 4. Babula, (Tsjekkia), Rublenskij (Rus.) og Omitsjuk (Ukraina), alle 9 5.-8. Sadler (England), Gabriel (Tysk.), PH Nielsen (Dan.) og Tkachev (Kazakhstan) alle 8½

MONOGRAPH

Available in 1993

A 29	ENGLISH	Kortchnoi
B 12	CARO-CANN	Seirawan
C 18-19	FRENCH	Kortchnoi
C 43	PETROFF	Yusupov
C 89	MARSHALL ATTACK	Anand
A 34	ENGLISH	Beliavsky, Mikhalchishin
A 86-89	DUTCH	Gurevich
C 42	PETROFF	Yusupov
D 44	QUEEN'S GAMBIT	Beliavsky, Mikhalchishin

Chess Informant

Turnerings-informasjon

SS = spillested
SA = startavgift
PP = pengepremier
PI = påmelding/info
F = fremmøtetidspunkt
r = runder
gr = grupper

19. des.: Thoralf Pettersens Jule-GP

SS: Bryggeriarbeidernes Velferdssal i Drammen. 6 r. 30 min pr spiller pr parti. 2 gr. o/u 1500. SA: 200/100. PP: A: 2000-1000-700, B: 1000-700-500 v/min. 50 delt. F: Før 10.30. PI: Frode Ludvigsen ☎ 32 81 39 14.

26. des.: OSS Hurtig Grand Prix

SS: Oslo Schakselskap, Bogstadvn. 30. 6 r. 25 min pr sp. pr parti. 1 gr. SA: 200/130. PP: 1500-1000-800-500-300. F: Innen 9.30. PI: Innen 20/12 til OSS v/ Sverre Johnsen ☎ 22 69 10 31, eller Thor Dannevig ☎ 22 14 09 13.

28. - 29. des.: OSS Jule-Grand Prix

SS: Oslo Schakselskap, Bogstadvn. 30. 6 r. 1½ t/40 tr, ½ t resten. 2 gr. o/u 1750. SA: 250/150. PP: A: 2000-1200-600. B: 1000-700-300. F: Innen 9.30. PI: Som OSS Hurtig Grand Prix.

28. des. - 4. jan.: Gausdal Masters

Stormesterkvalifiserende Bergerturnering på Gausdal Høifjellshotell. Invitasjoner.

2. januar: Porsgrunn Grand Prix

SS: Brattås skole, Skjelsvik v/RV 354. 6 r. 25 min pr spiller pr parti. 2 gr o/u 1500. SA 200/100, familiemoderasjon! PP: A: 1500-1000-500, B: 1000-600-400. F: 10.15. PI: Innen 1. jan. til Dag Stavdal, Haukåsen 16B, 3727 Skien, ☎ 35 53 88 35p.

6. - 13. januar: Gausdal Troll Masters

Åpen, internasjonal og stormesterkvalifiserende turnering. PI: Arnold Eikrem, ☎ 22 67 95 20

14.-16. jan.: Det åpne Sørlandsm. skap

SS: JC-huset, Mandal. 6 r. 90 min 40tr, 30 min 15 tr, 30 min resten. 2 gr. o/u 1500. SA: 250/150 PP: A: 1200-800-500 B: 800-500-300 v/min 50 delt. F: 18.30. Innkv. Mandalitten Hotel (38 26 14 22), Mones Feriesenter (38 26 49 00). PI: Innen 13/1 til Ulf Backstrøm ☎ 38 26

20 67a, 38 26 28 79 p, eller Rune Dybesland ☎ 38 39 06 22 a, 38 39 18 14 p.

22. - 23. januar: Seriesjakk

28. - 30. januar: Stavanger Grand Prix

SS: Tjensvoll Bydelshus. 6 r. 40 tr/90 min, 15 tr/30 min, resten/30 min. 2 gr. o/u 1500. SA: 250/150. PP: A: 1600-800-500, B: 1200-600-300. F: 18.30. PI: Morten Vang Jensen, ☎ 51 55 10 38p, Arild Lauvsnes, ☎ 51 88 19 41p.

29. januar: Maratonlyn i Ski

4. - 6. februar: NM for jenter (NSFU)

SS: Karmøy. 4 klasser: Miniputt, lilleputt, kadett og junior. 7 r. 1 t/ 40 tr, 30 min. resten. SA: Jr./Kad.: 140, Lille-/Miniputt: 120. Huage sjakklubb tilbyr opphold på spillestedet i 2-4 sengsrom. Kr. 400,- for hele oppholdet inkl. full pensjon. Rom m/sofa og/eller madr. Sengetøy må medtas. PI: Per A. Hagesæther (turn.) ☎ 52 83 03 81 og Øyvind Selsås (innkv.) ☎ 52 83 94 86.

19. - 20. februar: Namsos Grand Prix

Se egen annonse s. 44.

4. - 6. mars: Kirkenes Grand Prix

SS: Rica Artic Hotell. 5 r. 90 min/40tr, 30 min /15 tr, 30 min resten. 2 gr. o/u 1500. SA: 250/125. PP: A: 1200-800-500, B: 800-500-300. F: Innen 18.30. PI: Tony Svendsen, ☎ 085-98567.

5. - 6. mars: Seriesjakk

12. - 13. mars: KM for skolelag (NSFU)

19. - 20. mars: Seriesjakk

25. mars - 3. april: Sjakkfestival i Oslo GP-turneringer, Det åpne NM for Jr, m.m.!

Vi takker for et godt samarbeid i året som gikk og ønsker en riktig

GOD JUL
og et

GODT NYTT
(SJAKK) ÅR

Vennlig hilsen
Norges Sjakkforbund,
sentralstyret
og kontor-
administrasjonen

PORSGRUNN GRAND PRIX

Fremmøte **søndag 2. januar** 1994
før kl. 10.15 med start kl. 11.00.

Spillested: Gymsalen, Brattås skole,
Skjelsvik v/RV 354.
Hurtigsjakk 6 runder m/tenketid 25 minutter pr. spiller pr. parti.
To grupper over/under 1500.

Pengepremier: A: 1500 - 1000 - 500
B: 1000 - 600 - 400
1/3 premieres klassevis.

Startavgift: 200 senior - 100 junior.

OBS! Søskenmoderasjon = 2 junior-søsken kr. 150,- 3 eller flere kr. 200,-

OBS! Familiemoderasjon = 1 eller 2 foreldre m/barn under 20 år betaler kun for de 2 m/ høyest startkontingent.

Påmelding og informasjon:
Dag Stavdal Haukåsen 16 B,
3727 Skien, tlf. 35 53 88 35.

NAMSOS GRAND PRIX

19. - 20. februar

Oppmøte:	Senest kl. 10.00 lørdag 19/2.
Spillested:	Kulturhuset
Antall runder:	5
Gruppeinndeling:	Over/under 1500
Betenkningstid:	40 trekk/90 min, neste 15 trekk/30 min, resten på 30 min.
Startkontingent:	Senior: Kr 250,- Junior: Kr 150,-
Premiering:	A: 2000 - 1500 - 1000 B: 1000 - 750 - 500
Innkvartering:	Arctic Hotel, ☎ 74271000, Børstad Gjestgiveri, ☎ 74272131 Namsos v.g. skole, 25 kr/natt, ta med liggeunderlag.
Ankomst:	Fly fra Værnes: Ank. Namsos 19/2 kl 9.35. Fly fra Bodø: Ank. 19/2 kl. 7.15. Deltakere hentes med bil på flyplassen. (Gi beskjed på forhånd.)
Info:	Stig Viken, tlf. 74 27 30 44 (a), 74 28 14 11 (p) Eivind Solheim, tlf 74 27 39 03 (p)